

IRODALMI-KULTURÁLIS FOLYÓIRAT

VII. ÉVFOLYAM 3. SZÁM
2017. SZEPTEMBER

350 Ft

BÓHM ANDRÁS

RÁCSODÁLKOZÓ

Szélviharban kártyavár,
hogy nem dőlsz rég halomra?..
Idegrendszer, nem bomolsz
még ennyi borzalomra?
Hiszen nem véd kő-közöny,
bevehetetlen bástya;
egérnek is megsebez
gyötrelmes halála.
Elvert s majd hívott ebet
visszavisz ősbizalom;
ez tarthat csak, s ez emel,
hogyha szállni tudsz, dalom.
És... igen, a suhanás,
cikkánó manőverek,
s csend ölén az álmodás
mindegyre újjá költenek.

†**VARGA IMRE LAJOS**

MADÁRHALÁL

A gyenge szárny még nem emel,
csak verdes, csapkod, mindhiába.
A fészekből hullt madárka
a kemény kövön elterül.
Nézi őt két sárga szem,
s indul feléje puha mancson
a kandúr, ki ott a gangon
egész nap lustán elhevert.
Eléri, foga közé kapva
eltűnik a kerti gazba,
hol a tragédia véget ér.
Aztán lustán elnyújtózva
felfekszik a kerti padra,
s a bajusza csupa vér.

Egy éve ment el Esterházy Péter

„Gyáva a szívem. Az imák az Égben összeérnek. Uram. Valahogy már késő. Nem tudom rád bízni magam. Noha nem akarom csüggedten tudomásul venni – se magamat, se a bűnösségemet, se téged. De be se akarok csapni senkit. Legfőljebb téged.

Az ima a szív emlékezetének gyakori ébresztgetése. Gyakrabban kell emlékezni Istenre, mint ahogyan lélegzetet veszünk. Irgalom Atyja, ne hagyj el.

Hogyan tovább? Erre várok tőled választ, mert ez az én kérdésem. Úgy szoktál válaszolni, hogy nem válaszolsz. Szépen tudsz hallgatni, Uram. Ha kérdezek, hallgatsz, és ha már nincs több kérdés, az lesz az igazi válasz. Mégis most azt kérdem, mi végre. Ki vagy Te, Uram, és ki vagyok én? Tudom, rossz kérdés.

Engedj látnom. Árva szívem holt erét töltsd meg, égi Jóság.”

Tomozi Gizella: Emlékezés

LUKÁCS MÁRIA**KLIP**

Máról holnapra élünk –
 ég és föld között oxigén
 tereli a napot fölénk.
 Szívem ütemre dobban,
 szemöldököd ívére gondolok –
 visszarobogok hozzád az időbe,
 hogy lehulljon árnyéka a földre.
 Köszöntöm a természet ölére
 hulló apró magvakat;
 kis romantika derengőbe –
 hó ropogott az udvaron,
 miután lépteid elhaltak;
 egymás utáni lázban
 szavak égtek, hogy kimondjam,
 elakadtam az útkeresésben,
 de ami igaz volt –
 megvilágosított a sötétben.

MOLNÁRNÉ BODA MÁRIA**FÉLELMEK...**

Szorongok, felnézek, reszketek, megállok.
 Hallgatok, beszélek, dadogok, dumálok.
 Ébrednek, elalszok, elesek, felállok.
 Éjjelek, nappalok, tervek és rémálmodok.
 Elszívom, lenyelem, megélem, megvágom,
 Segítség?! Keresem, taszítom, akarom, utálom.
 Gyógyulni?! Jó lenne igazán, szívemből akarni,
 Faágért nyúlva valahogy megállni...
 A lejtőn....

TORMÁSSY ERZSÉBET**CSAK ÁGYTÓL NEM FÉLEK**

Repülőre nem ülök,
 mély vízbe nem csücsülök,
 csakis akkor örülök,
 mikor ágyba kerülök.

Bizakodva belébúvok,
 és már nem is félek,
 pedig ágyban leltem holtát
 legtöbb földi lélek.

KARÁCSONY ISTVÁN**SZENDERGÉS**

Hozzád érek, mint aranyló barkához a méh,
 illatodat egy eltévedt szélfióka hozza felém.
 Kezed rezzenve mozdul egy kósza madár flótájára,
 s a holdsugár simogatja testedre hajló vágyamat,
 álmohajóként maga után húzva.

Csiklandva hozzád érek, s ekkor érzésem játszik
 létem fövenyének aprócska kockáival.
 Átölellek, mint középkori márványszentet,
 a lét tüzeit lázas szenvedélyem kemény kovája
 lobogva csiholja.

Lüktető légzésed mesebeli játékvonatként
 zakatolva visz
 álmovilágod üstöke felé.
 Szád sarkában a mézgcacsepp olajozza vágyódásom
 feléd rohanva gördülő hengerét.
 Majd magadra vonod – mint bűvös álmot – szelíd
 tekintetem pasztellköntösét.

Rajtad feledkezve, visszasodródok szendergő
 játékom álmovölgyébe,
 de bársonyos pihéd izgató selyme tán elcsendesíti
 szívem üst-dobogását?
 Majd jön az újabb álom, s varázslatával próbál
 nyugodt derűt kínálni
 az érkező hajnal vörös fuvallatával.

Tomozi Gizella: Cseresznyevirágzás

KÓSA MÁRTA**FÉNY ÉS SÖTÉT**

Fény és sötét
 akár az ég
 s
 mint
 itt
 lenn
 nehézkesen vonszolódó földi árnyak
 szürkületből sirályok szállnak
 végigárad a hajnali derű
 tavaszt súgnak a szelek
 fehér szirmán lázadó virágnak
 bronzban kelő nap fénye megremeg
 és
 mint
 egy
 régen várt ősi varázslat
 új színekben pompáznak az ágak
 szívünkben
 friss
 ritmus
 dobog
 hajsálainkba mézet csókolnak
 veszettnek hitt
 törékeny
 angyalok.

NAGY-RAKITA MELINDA**HIÁNYZOL**

Mint az a félig elszáradt levél a japánbirsen
 Ami mindjárt földet ér
 Olyan vagyok nélküled
 Hiányoznak belőlem a csöndek
 A meghitt ébredések
 A világmegváltó tévedések
 Csak vagyok
 Magamban
 Mint az a csodás furcsa jégcsap az ereszen
 Amely vízzé válik reggelre
 Olyan vagyok nélküled
 Hiányoznak a fájó ölelések
 Az álomba merülések
 Az elhallgatott kérdések
 Csak vagyok
 Magamban
 Enciklopédia vagyok címszavakba szedve
 Bennem van minden
 Mégis üres vagyok nélküled
 Kicsúsztak a legfőbb szavak
 Törlődött a nyár és a tavasz
 Csak vagyok
 Magamban
 Mert hiányzol

†MÁJER JÓZSEF**HA FESTŐ LENNÉK...**

Ha festő lennék, megfesteném most ezt a tájat.
 A barnuló rét későn ébredő virágait,
 a sárgára fakult erdei fákat,
 a magasban úszó szürke fellegeket,
 az emberek arcát, mely naponta halványul,
 ráncosodik, öregszik, mint a természet.
 A ráncok egyre mélyebbek, évente sűrűsödnek,
 mint a vastagodó fák évgyűrűi tavasszal.
 Mindez csöndben történik – halk életrohanás.

Ha festő lennék, megfesteném az őszi alkonyt,
 a napfényben úszó, de hűvös délutánt,
 megfestenék köröttem mindent, ezeryi árnyalatban,
 tarka színekben, nem hamisan, élethűen,
 mert így a legszebb, ebben a díszben.

Nem hangos már az erdő a madárfüttytől,
 nem nő kúszó aljnövényzet a fák alatt,
 nem illatoznak tarka virágok sem,
 csak a szél sír, süvít az erdőtől.

Dús harmat hull este a fűre, a fákra,
 s dérré dermedti hajnalra a fagy.
 Csípős szelek hozzák reggelente előőrsként
 a közelgő tél hűvösét, fagyos üzenetét.

Ha festő lennék, megfesteném a nyár pusztulását,
 az őszt, az arcok öregedését,
 csak a csöndet nem tudnám megfesteni!

SELÉNDY BALÁZS**AHOGY EZ**

Ahogy ez
 gyakran
 megesik,
 én megyek százzal ott,
 ahol engedményezett
 negyven vagy
 huszonöt
 minden négykerekű
 gyalogosnak,
 és ahogy egy lábon ugrálok
 az úton,
 a kérdés felmerül:
 mi lesz
 ha kifcamítom a
 bokám?

TARNÓCZINÉ BARABÁS IRÉN

A KOLDUS

Néma kérdés ül szemében,
 hogy így él,
 és néma vád,
 nyújtja kezét
 zsibbadt tenyérrel,
 és álmodik húsos,
 vastag kenyérrel,
 mely napokra betölti gyomrát.
 Az utca zaja
 nem zavarja,
 vastag kartonlap
 van alatta,
 azon üldögél,
 vagy áll napestig,
 míg a nap lenyugvó sugarai
 narancsra,
 majd pirosra festik.
 A szállón tegnap
 sokadszor kirabolták,
 elvitték összegyűjtött
 sok-sok fontos dolgát:
 ropogósra vasalt
 friss ünnepi ingét,
 otthonról megőrzött
 nagyszülők fényképét,
 turkálóban talált
 jó téli bakancsát,
 és azt az eldugott
 néhány piros almát.
 Hogy lehet így élni,
 mindig csak remélni?
 A napok darálják
 dédelgetett álmát,
 álmait a múltból
 és arról a bizonyos
 „javasolt” kiútról.
 Évek óta bízik,
 mert azt súgja valami:
 tarts ki, ember,
 tarts ki,
 nem szabad feladni.

MÓCZÁR CSABA

Keresztények, ó!
 De láttátok Őt, mikor
 fához szegezték?!

Tomozi Gizella: Túl a hegyeken

DYLAN D. TIDES

DIAGNÓZIS

„Hol is kezdjem..? Haldoklom tán...
 Lehet egyéb magyarázat?
 Sosem voltam ilyen spontán,
 ledobtam a csigaházat.
 Ijesztőek a tünetek:
 láz a szívem, ki nem állom;
 sorra telnek a füzetek,
 tollam repül, mint egy álom!
 Van furcsább is: hogyha látom,
 zavar csapja félre szemem,
 kulcsom soha nem találok,
 s nem tudom, hogy mi a nevem...
 Két aprócska perc jár csupán,
 mégis csoda minden napom...
 Mosolygok rá bágyadt-bután,
 nevetését zsebre rakom,
 s otthon újra felidézem,
 ezeregyszer újra játszom,
 hagyom vágyam, hadd emésszen,
 s hogy egészen belém másszon...
 Kínoz, hogyha soká hallgat,
 s ha végre ír: belehalok...
 Angyal lénye báj-fuvallat,
 rám se néz, és szinte vallat...
 Fedje fel a varázslatot!"
 Az orvos a csúf jeleket
 feljegyezte tételesen,
 majd közölte: „Vesztett lélek...
 Drága Uram, attól félek,
 szerelmes lett... Végzetesen..."

†NOVÁKOVICSNÉ
TÓTH ICA

A GOMBA

Zöld erdő,
 langy eső,
 kalap nő
 a fű között.
 Míg az eső
 eseget,
 a kalap
 szépen növeget.
 Meg is nő ő
 egykettőre,
 bocskorban
 ácsorog a vízben.
 Fehér kalap,
 bársonyos,
 ki lehet a
 tulajdonos?
 Elvesztette
 valaki?
 S lehet, hogy már
 keresi?
 Nem vesztette,
 nem keresi,
 nem hiányzik
 senkinek,
 kalap alatt
 áll magában
 erdő díszé:
 a gomba.

RENDIK ZSUZSA**FOTONHATÁS**

Bődült csattanással
 pirkad rád vad fényével
 a felkapcsolt villany ezermilliárd fotonja.
 Odakünn egy kismadár meglebbenő roppant szárnya,
 mellyel agyad lelappadt szívásával
 összetapad önmagába.
 Ízzé-porrá zúzódottan lehullanak a szavak szirmai,
 foszlányok,
 úgy jutnak el hozzád,
 mint a legzordabb Picasso.
 – Ejnye, hát no,
 megint nagyon beboroztál.

GANI ZSUZSANNA**MAGÁNYOSAN**

Magányosan állt az erdő közepén
 Egy álmodozó, középkorú tölgyfa.
 Fátyolos tekintettel bámult felém,
 Arcára ezernyi fájdalom fagyva.

Szomorúan dalolt szemében könnyel.
 Szívében tengernyi szeretet, jóság.
 Reménytelenül szenved. Egy kendővel
 Kezét tördelve imádkozott: világ,

Lesz-e valaha boldog, békés, csodás?
 Álmodott és álmodott jobb világról.
 Az idő gyorsan pergett, egy villanás,
 S már csak szű perceg az agg fa álmáról.

†JÁKI FERENC**LÉT ÉS TUDAT****I.**

Gyökereim a Lét talajába fúrnak,
 ágaim a Tudat magasába nyúlnak.
 Úgy vonz a Magasság, és úgy húz a Mélység,
 hadakozik bennem Bizonyosság s Kétség.

II.

Létem az Óceán mélye,
 Tudatom a mennybolt kékje,
 és a kettő szemhatárán
 vitorlázik életem.

III.

A Lét a jéghegynek mélye, s csak csúcsa a Tudat,
 Ettől borzad össze bennem az Öntudat.

KREISCHER KORNÉLIA**A VÉGTELEN KAPUJA**

Nézz fel az égre! Csak ritkán monoton szürkeség.
 Legtöbbször felhő tarkította, napsütötte kék,
 vagy vadult villám cikázó fénye szabadlja szét,
 olykor eltakarja hófüggöny fehérsége még.

Legszebb az ég napnyugtakor, estérkezés előtt,
 mikor a Nap korongja a horizonton tanyáz.
 Sugarai megkoszorúzzák a fénylő gömböt,
 végül lágy aranyzuhatagként csordulnak alá.

Hajnalban szikrázó zsarát a horizont felett.
 Szürke égbe piros árnyalatok mosódnak szét,
 s aranszín sugarak lövellnek, olvadnak bele.
 Máskor végtelen kék színátmenet a messzeség.

Éj sötétjében csillaglímpások pislákolnak.
 Fogyó, dagadó vagy tányérnyi telehold kacag.
 Máskor Holle anyó dunyhájából pelyhet szórnak,
 nézz fel az égre, valami látvány mindig akad!

Mindezek csak függönyök, ha őket fellebbented,
 univerzum sötét mélye félelmet kelt benned.
 Az ég felettünk kapu a titkos végtelenbe,
 amin majd valamikor neked is át kell menned.

TEMESI ÉVA**ÖNKRITIKA**

Hát mit képzeltem én magamról?!
 Hogy lehetnék egyetlen asszony?!
 Jelentéktelen szürke senki,
 nem lehet örökké szeretni!
 Vannak ragyogó, híres dámák:
 a gyönyörűeket is megcsalják.
 Lehet a Loren, a First Lady,
 az ő férjük is csak egy férfi,
 nem tudja velük sem beérni.
 Mit akarok én számonkérni?
 Ma már mindenki így csinálja,
 s nem mutogatnak ujjal rája.
 Te sem vagy más: egy fiúgyerek.
 Egész biztos túlbecsültelek.
 Téged vagy talán inkább magam.
 Ez az igazság. Mármost: ha van.
 Kialakult a véleményem:
 nem vagyok normális egészen.
 Nem vagyok jó, szent, csak ostoba,
 hogy nem csaltalak meg még soha.

SZABÓ AIDA (Jampa drolma)

Csonthéj vagy bent lét
 magadba zártad magad –
 dió is elhullt.

Dr. SZEDRESI ISTVÁN

HANGSZEREM

Idegeim zengő húrja
minden neszre megrezzen,
Észreveszi mosolyodban,
hogy mit mondasz énnekem.
Rögtön érzi, hogy ha lelked
nyomja kétség avagy bú,
Ne titkolj el semmit, drágám,
ne légy soha szomorú !

Ez a húr, ha kell, trillázik,
játszi, könnyed dalba fog,
De ha kell, egy pillanat csak –
máris keservesen szól.
Húrjaimon te játszatsz csak,
te kezekben a vonó !
Vigyázz nagyon, drága lányka,
könnyen elszakítható!

HABOS LÁSZLÓ

EZ MISZTÉRIUM...

koldus tenyerébe ejtett pénz
remény
néhány lépésnyire a bolt
és lesz kenyér
és lesz bor
és oltár is
a megrongált régi padból
mert ez misztérium
ragyog a telihold
megosztott falatok
felváltva nyelt kortyok
és őszinte mosolyok
az el nem múltó időbe rejtve
a remény
hogyan lesznek még
estélyibe öltözött nappalok
mert örök a misztérium
tündökölnék ezernyi csillagok
és te vagy a fénséges Úr
s én a szótlán szolga
az ölelésedre vágyó koldusod

KISSNÉ MATKÓ GABRIELLA

Szélvihar süvít,
Feltöri az éjszakát,
Mondj el egy imát!

SALL MARGIT

MOST ÉS MINDÖRÖKKÉ

Ha egyszer igazán elhiszed, hogy milyen nagyszerű,
egyedi és megismételhetetlen vagy.

Ha egyszer igazán szívből elhiszed, hogy mire vagy
képes, már nem kell félned.

Ha egyszer, legalább egyszer, jól összeveszel magaddal
azért, hogy kibékülj vele, akkor megtettél a másikért
mindent
azért, hogy önmagad lehess.

Akkor, mikor igazán képes vagy úgy szeretni magad,
hogyan magadban látod a másik feled,
megkapod, amire igazán szükséged van, mert úgy
szeretni magadban a másikat, hogy nincs melletted,
hogyan átöleld, hogy simogasd, hogy csak csendben nézd,
arcán hogyan megy végig a veríték,
hogyan ágyba vidd a mosolyt, az ölelést, vagy csak segí-
tesz elcipelni élete terhét.

Nincsen kérdés, nincsen válasz, csak az van, miből min-
dig van elég, ha a forráshoz elmész.

Engedd meg magadnak, hogy szeress.
Csak akkor vagy fiatal, ha torkodra forr a dal, mikor
lépteid nyomán nem a fáradt érzés áll elő, mert ha iga-
zán megszereted magad, akkor ezek nem jelentenek
gondokat.

Erőt ad neked és felfrissít, ez veled van mindig.
Szeress, hogy szeretve legyél.

Tomozi Gizella: Őszi levelek

LUDWIG GÉZA**HALOTTAK NAPJÁN**

Mire földet ér a napsugár
halottak napján, dideregve
simul ezernyi gyertyalángba,
és vész el az apró tüzekbe’.

A temető: porrá szétomló
megdermedt szívek, egykor éltek,
öreges, ifjak, anyák, fiak –
s felettük emlék-obeliszkek.

És ott, ha megállunk hallgatag,
mécs-láng lobog, imák suhannak –
pedig nem vagy ott, a kő alatt:

Te nem vagy ott. A sír – enyészet.
A zarándoklat – emlékezés,
hogyan soha nem hal meg a lélek.

SCHMIDT GYÖNGYI**FÁJNA HA TUDNÁM**

Mindegy hogy meddig
ha csak röpke percig
de benned éltem

Akartad?
Én nagyon akartam
ha gondolatként is
de átfolyjak rajtad

Fájna ha tudnám
hogy volt benned valami
amit el nem értem

Valami sajátos
Valami nagyszerű

Valami emberi...

KREISCHER NELLY

Félreértés volt.
Nem ágyadban, agyadban
szeretnék helyet.
Telítődj velem előbb,
aztán ágyadat vetem.

Éjféle órán,
zárt ablakon beleső
kacér holdsugár,
szírom-ágyamon talált,
Betakarózva veled.

PETRIK ISTVÁN**ANGYALKERESŐ**

még százezerszer
álmodok veled
és nem akarom
hogy ébresszen a hajnal
szerelmes békét
kötöttem veled
de harcban vagyok még
önmagammal
más a csatahely
hol egy asztal
hol ágy és párna
keresem az angyalt
– ha már nem leszek –
gondoskodóan
rád vigyázna

WEGENAST RÓBERT

Nézlek
Csúnyán,
Eszelősen.
Irigy karomba
Fonlak erősen.
Gyalázlak,
De nem löklek el.
Megátkozott,
Törékeny tested
Tépem
Két kezemmel.

Megütlek
Vad gondolattal,
És felserkedt sebeidbe
Belemarom
Két karommal,
Hogy Te
Terejtője
És temetője vagy
Minden kifordult rögnek,
Minden kútnak,
Minden toronynak
És egy örült
Életútnak.

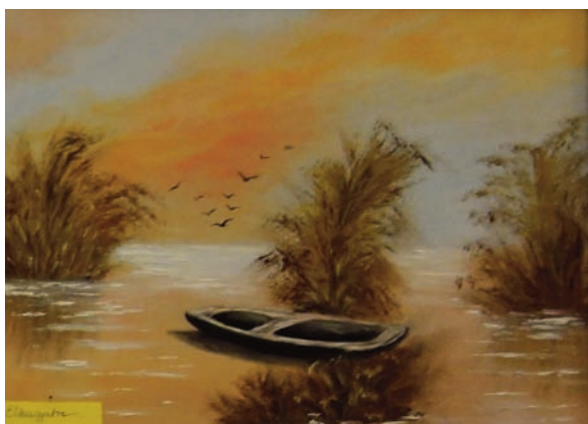
TARNÓCZINÉ BARABÁS IRÉN

Intő jó szavak
korán átváltoztatnak.
Metamorfózis?

SZABÓ AIDA (JAMPA DROLMA)**A FRANCIACIPÓM ÉS A FRANCIATANÁR**

(la petite mort; kishalál)

Kavargott örvényként
felgyülemlett érzés.
Özönvízként kitörve,
gátakat szakítva
zubogott hömpölyögve,
mindent elsodorva,
mikor berobbant egyszerre,
életembe
a franciacipóm és a franciatanár.
Szerelemben
szerelmesen kacagtam,
kacagtam és kacagtam,
s kacagtam süldőn mindenem,
mint egy kamaszlány, nem férve bőrömbem.
Bódulva,
szerelem italának mákonyával
rohantam
hívó szavakra,
életveszélyesen véve kanyarokat
piros kis négykerekűmmel,
s réveteg révületben töltöttem
más dimenzióban életem.
Magamhoz ölelve az egész világot,
franciacipóim vittek a franciatanárhoz,
a tücskökkel teli dombra,
hol csillagok ragyogtak,
fák, virágok illatoztak.
Szerelmünk virágzása,
hervadása tiszavirágéltű volt,
e bohókás csitricsacsogás elszaladt,
a franciatanár ment, a franciacipó maradt.
Életünk fonalai egyszer még
keresztették egymást –
megtudtam, megtalálta párját.
Szentjánosbogarak gyújtotta világnál,
mikor mézédese este csordogál,
réghangulat illata,
érzése megsimogat, visszaszáll.
Kopott franciacipóm is lábamra kerül,
s vidám koppanásuk életbe merül.

Tomozi Gizella: Elszaggatva**FAZEKAS MAJOR GIZELLA****BÁLYOK**

Szülőföldem szép határa,
gyermekkorom boldogsága!
Tisztaság, rend és szorgalom
jellemzte kicsiny falum.
Szorgos kezek a határban,
ami volt ott hajdanában!

Azt a mezőt, azt a rétet,
szőlőhegyet, ritka szépet,
a rendes kis udvarokat,
virágoskertes házakat,
utcán nyíló akácokat
elfeledni sosem lehet.

Az elseprett tiszta utcát,
padon ülő jó szomszédság,
fáradtan és megpihelve,
beszélgetek reménykedve.

Gyümölcsösösről, a szőlőről,
kalászosról, a búzáról,
hogy a vetést kár ne érje,
melyre Isten szeme vigyáz,
míg jön a betakarítás.

Felnőtt fejjel nézem, nézem.
Hová lettél, gyermekképem?
Nyugodt élet? Tisztelet?
Vidámság is odalett?

Örömteli magyar dalok,
templomokban énekhangok,
összetartás, szeretet,
tréfa, móka odalett!

Szívembe zártam a múltat,
feledni nem tudom azokat.

BECK ZOLTÁN**BÚCSÚ**

Szeretném most eldalolni: nagyon szeretlek.
Bocsásd meg, hogyha innen végleg elmegyek!

Sose bánd, ha valaha is mindig szerettél:
Ettől szép az életünk s az örök hű remény!

Szeretlek – hát szeress még, mert jó veled,
Ne hagyd többé elszaladni ezt a nagy hitet!

Légy hát velem, csak mellettem – ahogy jó nekem,
Hadd feledjem búbánatban kínos keservem!!!

BARNA JÚLIA**A SZÍV KÖZHELYEI**

homályban csügged a ház magának nevel
 függőnyt húz tekintetemre befelé terel
 múltamat ülepedni sohasem hagyja
 minden gondolat felkavarja
 a szív közhelyeibe írom magamat
 otthonosan forgok
 áhítom a boldogság-színű létezését:
 szeretet-kenyéren önmagamban-hittel élni
 ha jönne a csoda hozzáadódnék benne felejtődnek
 mindenkinek magamtól értetődnek
 de a szív kérgesedő részeiben
 bűnök kísértenek
 elűzik érdemeimet
 a csend súlytalansága vonz
 engedek neki cserébe feloldoz
 hintázom a felejtés
 vagy a nem emlékezés könnyűségén
 – érzéseim pihenője –
 mesékkal etetem éhező éveimet
 igyekszem semmit nem bánni meg

PÉTER ÉVA ERIKA**[HÁNY VETETLEN ÁLMOT]**

hány vetetlen álmot hagyunk dohosodni
 állott döntéseken a véglet párolog
 nem vesszük észre a látszat sár mocsok
 maszkjainkhoz hozzá lehet szokni
 és se szobánk se ablaknyi tisztesség
 kopott hitünk kezünkből tovalibben
 még fellángol a napkelte ereinkben
 de beletörődünk nem is kell mentség
 elég hogy tudjuk erre születünk éltünk
 hogy mint a rák hátrafelé lépünk

hallgatásunk a jövő kifeküdte
 a gondolat egy földön felejtett téglá
 nincsen szükség háznyi tartalékra
 ha a szívekbe úgyse építjük be

PERGEL ANTAL**MÚLTUNK**

Ködös álmaink
 hoznak vissza távolból
 ősi dallamot.

KISSNÉ MATKÓ GABRIELLA**A REMÉNY EREJE**

Az első tavaszt láttam,
 de nem értettem még, mi az a
 zsongás, mely szüleimben rég
 nemcsak a virágok illatát idézi,
 hanem egy letűnt világ színeit
 keresi, mely álmokban tör néha elő,
 s keszekuszán ájul bele a virág bontatlan
 szirmaiba, mikor ráteking az első napsugár.

Honnan e remény ereje, szilárdsága,
 Honnan fakad egyszerű hazája?
 Hisz nincs senkije, semmije e Földön,
 mégis égig ér, de világa a börtön,
 mely fogva tartja, felrepíti, s örökre
 elhamvasztja,
 szétszórja.

MÓCZÁR CSABA**HIÁBA MÁR A**

A világot is
 jelentő „deszkán”

.....

a stresszkezek gyúrnak
 élesztő nélküli savanyú életet!

Tésztaarcú emberek
 ecetszag lehelete
 tölti meg a levegőt.

.....Hiába már a.....

cukor a kávéba. Cukor
 a cukorba. Cukormázás
 önmagunkba elolvadunk.

HABOS LÁSZLÓ

Könnyeket fakaszt
 szereteted bilincse
 – szabad maradok.

Tudatlanságom
 sebeket ejt lelkedem
 – legyél mesterem

VVVL[^N[]

VVVL[^N[]-FEHER

TESTEM A HEGY, VULKÁN
FEHÉR körmöm alól folyik a láva,
Mely kihűlni a Föld agyában gyáva.

Katonák tenyerében tűske a kard
FEKETE ellenséged leszúrní akard,
S HATALMADDAL HÚSÁT TAKARD!

VVVL[^N[]-FEKETE

[]R[]52L^N-VVVL[^N[]

SÖRÉNYBE KAP AZ ORDÍTÁS, ERŐ
OROSZLÁN izmaiba bátorságot verŐ,
kemény rendszert építő vaskeverŐ.

a győzelemtől vad diadalt lopoK,
üssétek a vér buzogását, ti harci DOBOK!
S HÓDOLJON BE MINDEN KONOK!

D[]B[]K-VVVL[^N[]

W ULCANO
F E H É R
OROSZLÁN
F E K E T E
D O B O K
F E H É R
OROSZLÁN
F E K E T E
D O B O K
F E H É R
OROSZLÁN
F E K E T E
W ULCANO

GUBASÓCZI ÁGNES

ŐSZ

Aranyló barna kontya kibomlott az ősnek,
színes gombolyagként gurult végig
erdőkön, völgyeken, lankás dombokon.
Az eső hideg cseppjei lemosták már a nyár porát.
Megszelídülve még vissza-visszatekint a napsugár,
ám palástját terítve szertesztét
dér király is megérkezett.
Ezüstként csillogó leple alatt a természet újra aludni tért.
Elhalkult a Világ, mélabús lett a csend...
Súlyos bársonytakarója alatt a Föld végre megpihent...

SZABÓ IMRE

ALKONY

Eltűnt már a nap
A látóhatárszélen,
Csak piros palástját
Hagyta künn az égen.
De nemsoká eltűnik
E gyönyörű palást,
Szürke sötétségbe
Burkolja a határt.

Már az öreg hold is
Felkúszott az égre,
És a csillagok is
Ragyognak már végre.
Hold fényében tündököl
Templomunknak tornya,
És a ragyogása
Istent magasztalja.

Fénylik az éjszaka,
Mintha nappal lenne,
Mosolyog a hold is
A jó emberekre.

KOVÁCS F. ISTVÁN

HIÁBA

Hiába kértem önző szívvel őket,
Suttogva, hogy az ég ősszel is kék,
Szárnyukra véve távoli mezőket,
Elmentek hát idén is a fecskék.

Alkonyonként a galambokkal együtt
A templom tornya árván tekint szét,
Nem veszi körül lázas örvénylésük,
Mert elmentek idén is a fecskék.

A villanypóznák fontoskodva tartják
Vállukra feszült drótok erdejét,
Ostoba göggel honnan is tudhatnák,
Elmentek már idén is a fecskék.

Észre sem vették a sok apró lábat
S a kis madárcák beszélgetését,
Mint sorban ülve izgatottan várnak,
És aztán, HUSS! Elmennek a fecskék.

Én meg csak állok ideleln a parton,
Pedig szívesen utánuk mennék.
Ám nincsen szárnyam, így inkább kivárom,
Hogy tavasszal megjönnek a fecskék.

Tomozi Gizella: Illatos romantika

PÁLFI NÁNDOR

AZOKON A VÉGTELEN, HAVAS UTAKON

Emlékszem, pontosan ilyen voltál,
 mikor a sodródó időből
 vágyakozva kiragadtalak,
 és megtartottalak magamnak.
 Ugyanilyen kecses és gyönyörű,
 ugyanilyen tiszta és törekeny voltál,
 megfoghatatlan borzongás.
 Eleinte halk voltál,
 mint a hófödte fenyvesek,
 s oly távoli, akár a megszakadt
 égi világ, amit mind keresünk.
 Aztán mindketten találtunk
 valamit a másik lelkében,
 ami a sajátunkból hiányzott,
 és egymásba szerettünk.
 Veled indultam el az élet végtelen,
 behavazott útjain,
 először kicsiket lépve,
 majd egyre jobban nekibátorodva.
 Az évek feltorlódtak mögöttünk,
 mint a zajló jégtablák,
 eltüntetve lábnyomaink a puha hóból.
 És ma már felnőtt szemmel
 nézzük az atomok konok táncát,
 amit világnak hívnak.
 De még mindig te tudsz a
 legszebben mosolyogni,
 ha hozok neked egy csokor virágot,
 ha gyengéden megölellek, mikor hazaérsz,
 vagy ha gyerekes komolysággal
 kérek tőled egy csókot.
 Valamit mindig adnék neked,
 magamból,
 s valamit mindig elvinnék belőled,
 magamnak.
 De azt hiszem, ilyen a szerelem.
 És miközben álmosan tapasztjuk
 a homlokunkat a hideg ablakhoz
 a kinti hóesésben gyönyörködve,
 csendben magamhoz szorítalak,
 nehogy valaha is nélküled maradjak
 az életnek azokon a végtelen, havas útjain odakint.

TÓTH MÁRIA

HAJAD

A hajad hullámát imádom
 Te vagy a tél nyáron
 Imádlak mint Nap a Holdat
 Mint az egyetlen örök csillaghordozókat

ÁRVAI JUDIT

NYÁR A TISZA-TAVON

Nádfalnak rejtekén nádirigófészek,
 pelyhes újszülöttek várnak eleséget.
 Anyjuk, apjuk kéri, hívják,
 az egész nádtengert hangjukkal felsírják.

Csomótlan kákának tövénel vadrecék
 cuppogva csámcsogják a tó terítékét.
 Rucaöröm, tündérfátyol,
 kagyló, kishal, mind megannyi bendőmámor.

Ladik siklik simán nádnak nyiladékan,
 széttárt szárnyal szürkegém áll vártán.
 Arany, bíbor víznek tükre,
 amott potyka fürdik, csillog izmos teste.

Bókoló fűzágak tó fölé kinyúlnak,
 hosszú karjaikkal sellő lányt takarnak.
 Haja hínár, arca rózsa,
 víznek fodra ölelgeti, csókolgatja.

Sötétlő víz mélyén csuka leskelődik,
 vörösszármú keszeg majd erre vetődik.
 Fogsorerdő sűrűjében
 főfogás lesz csukakirály bendőjében.

Békaporonty búvik sulyomrét árnyába,
 szeméit forgatja, nehogy megtalálja,
 csőrébe csippantva
 szállni tanítgassa kéménynek ormára!

Kitaláltad ugye, hogy kiről beszélek?
 Szépséges gólyapár rakott ottan fészket.
 Békapecsenyének nincsen párja,
 három gólyafiók a torkába várja.

Fénylő napsugárlány égnek horizontján
 fűrösztgeti arcát csillámló víz habján.
 Égi nyáját terelgetve
 holdpásztor csillagsubát terít a vízre.

Bársonyeszezésű éjszakai csendben
 bagolyvadász indul, szárnya halkan lebben.
 Éjkirálynő tónak partján
 álmokat fon vízi népnek ezüst rokkán.

Tomozsi Gizella: Vadregényes táj

†BÍRÓ ANDRÁS

BÁTYÁM? A SZÍNEK MESTERE

Bolondos, különc, furcsa lény, nem ismer senki mást
 e földön,
 számára csak festék van s ecset, hogy lelke bennük
 megmerüljön,
 s hogy szépségekkel ivódjék tele, bátyám, a színek
 tudós mestere.

Csak alkotni és semmi mást! Vonalak és formák erejét
 kell összefogni dacos gyönyörre,
 hogy mindenkinek kedve teljék benne, ki ránéz,
 s legyen betelve véle Ő is,
 a színek mestere.

Hullámzó zöldek bársonyát selymesíteni szép verssel!
 S már zengő kék fény leple lebben, ha pár vonást
 húz az ecsettel,
 S mintha maga is velük zengene,
 Bátyám, a színek játszi mestere.

S oly szép e játék, szinte bűn, aktokat és eget festeni!
 A lány formák halvány ködjein
 lelkét már más világ zengeti,
 s égi vidékre kóborol vele,
 bátyám, a színek léha mestere.

S csak füttyörész, és gondjait friss, vidám színekkel
 festi bé,
 a vásznán messzi távlatok nőnek, a mást elsorvasztva
 semmivé,
 s ez a messzeség az ő istene,
 bátyámé, ki a színek mestere.

Ó, mért nem lettem én festő! Színeimet most
 kibontanám,
 de jaj, csak halott színeim vannak: tört sugarak
 ősznek alkonyán,
 ím, Néked adom, boldogulj vele, az éjszakákat
 fessed meg vele,
 bátyám, te színek boldog mestere!

Versek a bőröndből

†SZABÓ GÁBOR

ÉLET?

Nem jobb az élet, mint a többi kín.
 Nem szebb, mint bármely kopott, ócska szín.
 Nem több, mint véres, esztelen zavar.
 Ha magyarul, könnybe fúlsz hamar.
 Pohár az élet – nagyon törékeny – ,
 Emeld a szádhoz, s ürítsd ki szépen.

(Megjelent a Szeretet c. lapban, 1935. XII. sz.)

A százhalombattai Matrica Múzeum Bőrönd-özön c. kiállításának során bukkantak egy egész bőröndnyi versre. Sorozatunk ennek válogatása.

SZIGETI ESZTER

MOSOLYVIRÁG

(Bíró András bácsi 94. születésnapjára)

Először ülünk így együtt, hogy Te nem vagy velünk,
 keserédes hangulatban Téged ünnepelünk.
 Fáj szívünknek, hogy nem látunk, „letevéd a lantot”,
 verseid zenéje mégis felidézi hangod.

Múltnak útján lépegetve felmelegszik szívünk,
 emlék nyílik: mosolyvirág, mégis könnyet ejtünk.
 Itt vagy köztünk, most is érzem, csak épp láthatatlan,
 „hitem és bizalmam”, hogy a lélek halhatatlan.

Nem lehet, hogy csupán „ég, föld, víz, por” ez az élet,
 látjuk mi még egyszer egymást, én ebben remélek.
 Nyílt, sugárzó szép kék szemmel mosolyogsz a képről,
 mennyi titkot fejthetél már meg az emberlétből...

Valahol most angyalokkal kerekítesz rímet,
 azt, hogy voltál és alkottál, megköszönöm Néked!
 Születésnapodon áldjon s öleljen meg Isten –
 kis szívemnek pár szavánál nagyobb kincsem nincsen.

Tomozi Gizella: Narancsszínű alkony

SÁPI LUCA

KERESEM A MAGNÓM

Nyomatott nagy betűkkel rajta a címük,
Évszámok, hónapok, napok,
A betűknek erősen kopott a színük,
Egy dobozban voltak, amit valaki rég kapott,

Minden kazetta összekuszálódott,
Kiszórom őket a kanapén.
A szalagjuk kihúzódott,
Ott hagyom őket magamért.

Kinyitom az ablakot, besüvít a szél,
Elalvásra késztet a bágyadt este,
Még sosem volt ilyen tiszta az ég,
Lassan átfagy a testem.

Hiányoznak nekem,
És már nem tudom meghallgatni őket,
A csönd nem tesz semmi jót velem,
A magnóm pár hete ment tönkre.

Ma este én vagyok az egyetlen,
Aki az elromlott magnóját keresi
Kétségbeesetten.

SZATMÁRI KRISTÓF

ÉJ

a tábortűz fénye
árnyat vet, táncot lép,
fehér füstfal zár,
tüdőben tolvaj tép
el éltet, s a lélek
messzire kacsint.
csillagtenger bólint,
vállra madár száll,
parázs szem-báj,
szép száj csókra vár.
s kéz ragad, kelme hasad,
nyelv alatt vonaglik
hófehér hattyúnak,
duzzad kerek kebel,
kar kap derekat,
szív szívet ölel.
Ó, Éj, sose hagyj el!

SZIGETVÁRI ZSÓFIA PETRA

AZ ÚT

Szomorú mosoly bujkált a szám sarkában. Lassan vettem elő ódivatú szekrényemből holmijaimat. Egy milflór-mintás blúzt, amit már vagy ezer éve nem láttam magamon. Most fölkapom, hogy az emlékezetemben ez a boldog pillanat maradjon meg örökre. Kicsit rövid az ujja, és kopott rajta a minta. De ezt leszámítva még mindig remekül festek benne.

Emlékszem, amikor először próbáltam fel, ha az arcomhoz érintem, még érezni lehet rajta az örömet és a büszkeséget, hogy lám-lám, micsoda fiatalasszony lettem. Ez már mind messze van. Az élet tengere kisodorta őket a nyílt vízre, és most ott ringatóznak a felszínen, akár a palackba zárt üzenet. Eltűnik vele együtt a halastó, amiben egy ősz szakállú vízimanó tanyázik, aki éjjelente csodálatos dalokat énekel szerelmének, a Holdnak. A gátórház, ami csupa sejtelmes titkot rejt, és őrzött, amíg egy vakmerő háborúból visszatérő katona ki nem sajátította, és be nem rendezte mindenféle csecsebecsékkel, amiket a falu adományozott neki. Van ott minden: aranyozott teáskanna, egy törött hajómodell, horgászbót és millió könyv. Ha belép az ember ebbe a kincsekkel teli birodalomba, soha többé nem tud elszakadni onnan. Szíve egy része visszahúz a régiségekhez, és ezt az érzést senki sem tudja megmagyarázni. De már nem is kell. Hiszen nem lesz többé a kis viskó sem. Nemsokára eltűnik a szemem elől, és nem marad más, csak a végtelen utazás, a munka, a város kíméletlen zaja.

Hol lesz a lobogó szoknya, ami a csomagtartót csapkodja? Feri, aki ha meglátott, amint a házuk előtt baktatok magam mellett tolvaj női biciklim, azonnal kihajolt, hogy majd kiesett, és köszönt nekem.

– Szervusz! – kiabálta, s hazafelé menet még hangosabban harsogott a szervusz. Kanyargós lesz az utam, ahova nem kísér el senki. Távolba vezető, amerre még sosem jutottam el a kerékpárommal. Elhagyva a jegenyest, megnyílik előttem az ismeretlen világ. Magam mögött nézem a sáros útba vésett nyomom, ami elvész, és nem marad más utánam, csak egy becsukódó ablak, parfümillat, egy szívdobbanás, az amalgámtömés a szomszéd fogában és a csönd. S itt marad a dombos táj (zivatar után), és három gomolyfelhő, amik engem siratnak, s visszavárnak.

Felhúrom a szandálom, felveszem a csomagom, vissza sem fordulok, valaki utánam kiált, mintha kést döfnének belém. Az úton megjelenik egy új kerékpárnyom.

„Szárnyaló sólymok” haikucsoport

HAIKU, HAIBUN, HAIGA, WAKA, TANKA, RENGA

Téma: Kakukk, kakukkszó

Barabás Irén:

Hív a kakukkszó,
hangja szirén, odavonz.
Mit mondhat nekem?

A szürke kakukk
vándorútján járt felénk.
Jó hírt hozhatott?

Kakukk, kakukk, szólj,
repülj aztán fészkedre!
Jobb nekem a csend!

Barna Júlia:

Kakukk átírt egy
mesét: az édesnek lett
sorsa mostoha.

Vigan kakukkolsz
az utódnevelést meg
másokra hagyod.

Kakukk osztja
a lét örömét – része
a felelőtlenség

Habos László:

Alkonyra könny hull
kakukkol falióra
lélek távozik.

Holdfénybe rejtett
első csók mámorára
kakukkszem vigyáz.

Kakukktojásként
növekszik bánat könnye
szemed sarkában.

Kissné Matkó Gabriella:

Idegen hangja
kakukkszó egy ismerős
világba zárva.

Dallam zeng néma
húrokon, mégsem elég
hangos ez a táj.

Egyszer volt, hol nem
volt, volt egyszer valami,
ami nem az volt.

Kreischer Nelly:

Cinkefészekből
földre hullt két kis tojás.
Kakukk nyög halkan.
Szájtátva terpeszkedik,
cinkeszülők etetik.

Kakukk szól hosszan.
Kérdezem, meddig élek?
Hallgat a kakukk.

Faliórából
már halk kakukkszó hallik
Évek röppentek.

Péter Éva Erika:

Kakukktojás ez?
Tán kikelő vihar a
felhőfészekben.

Nádibotikó
ringat egy fészket – benne
lapul egy kakukk.

Még aludnék, de
a mély csendet kakukkhang
szúrja át: reggel.

Szabó Aida (Jampa drolma):

Nádas közt leltem
rég elhagyott kalapom,
jé, benne kakukk!

Hőségben idill:
barátaim zenélnek
kakukk besegít.

Földön fióka,
még csöpp tollruhája sincs,
ej, ez a kakukk!

KOVÁCS F. ISTVÁN

MOHAI FERI

Húszcentis szivar, kék baseballsapka, bokros ősz szemöldök, markáns, szögletes arc. Ezek tűntek fel először a hetven körüli férfin, aki a valamikori kovácsmester, Mohai Gáspár sírja előtt álldogált. No meg a hatalmas nyolchengeres Volvo terepjáró a temető kapujában, mely nem tartozhatott máshoz, mert azon az októberi csendes, napos délelőttön csak mi ketten voltunk a temetőben. Nem tudtam legyőzni kíváncsiságomat, így hát miután elrendeztem a virágokat szüleim sírján, és elmondtam fohászsomat, megfogtam a férfi kockás sportzakója könyökén a szarvasbőrt. Ahogy meglepetten felém fordult, rögtön láttam, hogy nem tévedek. A barázdált arcból csaknem hatvan éve látott pajtásom ismerős kék szeme nézett rám. Megöleltük egymást, megtöröltük a szemünket, aztán letelepedtünk a temetőkapu melletti kis padra, és Feri mesélni kezdett. Azt hiszem, azt a kis akcentust ennyi év távollét után nem róhatjuk fel neki...

Talán emlékszel, kedves barátom, apám nyughatatlan természet vót, kapóra jött neki az ötvenhatos főfordulás, hisz nem sokkal előtte államosították a kovácsműhelyt. Kapta magát s anyámat meg engem, oszt meg sem álltunk Amerikáig. Az öregek idehaza maradtak, hisz ismerted is őket. Mi hárman Yerseyben telepedtünk meg, apám egy ottani lakatosműhelyben talált munkát. A tulaj hamar megszerette, mer ügyes vót, találékony, szorgos, mint hát a magyar iparosok, ugye. Addig-addig újítgatott, ügyeskedett – az öreg bevette az üzletbe, oszt hamarost ő irányította az egész céget. Nekem nem vót más dógom, mint elvégezni az iskolát, aztán odaszegődtem én is a műhelybe. Teltek, múltak az évek, először a főnök halt meg s hamarosan a felesége – az üzlet apámra maradt. Addigra ők sem voltak már fiatalok, anyám egyre a honvágy miatt sóhajtozott, nemsokára bele is betegedett. Az öregemet kevéssel utána temettem el, hát egyedül maradtam, mint az ujjam. Minden időmet a munka foglalta le, pedig az amerikai csajok között kapós vótam, mondhatom. De nem hajtottam igába a nyakamat sosem. Az egyik ment, a másik jött. Hát... aztán az idő sem állt meg, negyvenöt éven át dógóztam, eleinte a környékbelieknek, aztán néhány nagyobb üzemnek is beszállítottam.

Nyóc éve adtam el a céget, kétmillion dollárt kaptam érte, mellette a biztosító havonta fizet kétezret mind a mai napig – tudod, nyugdíjat. Na, amikor abbahagytam a melót, akkor gondoltam rá, hogy megállapodok.

Hatvanéves vótam, gondútam, épp ideje. Judithot – ez vót a jány neve – régóta figyeltem már, mer a közelben laktak az anyjával, aki ugyancsak kívánczozott hozzám, csak hát a jánya ropogósabb húsúnak látszott... Igaz, harminc évvel vót fiatalabb nálam, de nem nagyon érdekelt a kor, ölég fickós vótam én mindég. Így aztán egy napon megállítottam az utcán, amikor épp a házam előtt karikázott el. – What do you want, grandfather? – kérdezte, ami annyit tesz: mi a túró akarsz, öregfiú?

– Gyere el este, főzök neked paprikás csirkét nokedlival – mondom neki, mire kinevetett.

– Edd meg a nokedlidat magad – de úgy nézett rám, hogy rögtön bizseregni kezdett a gatyám.

– Bezzeg, ha eccer megkóstónád, sosem akarnál mást. Mán, ha szereted az igazi finomságot...

– Hát egy kis nyalánságtól sose ijedtem meg – himbálta meg a farát a bicikliülésen, hogy aszitterem mingyá vértolulásom lesz.

– Na, akkor én vagyok a te embered, bébi.

– Hiszem, ha látom – nevetett vissza, de akkor este biz megtapasztalta, hogy igazat beszéltem.

Na, szóval, az anyja hiába aggatta a körmit, Judith három nap múlva hozzám költözött, osztán éltünk, mint a gerlicék. Ó, boy! Annak aztán vót valamilyen csapágy a derekába, ahogyan tekerni tudta! Azé persze nem úgy vót, mint a nótában, hogy „Hetente hétszer”, de havonta kétszer helyt álltam böcsülettel. Az eszemet vette az a jány, mer olyan formája vót – tudod, elől-hátul minden a helyén, ahogy köll, a szeme meg mint a korom, olyan fekete. A végén má aludni se tudtam, ha nem ért hozzám a lábája. De egy dologra nagyon vigyáztam – a pénzre.

A nyugdíjam a számlára jött minden hónapban, de a kétmilliót nem bíztam senkire, jól elrejtettem egy vulkánfiber kofferban, a padlás végiben a lomok alatt. De meg nem is tudhatta senki, hogy annyi pézem van.

No, egy fél évig tartottak a mézeshetek, oszt akkor el találtam törni a lábam – tudod itt alul a bal bokámat – a lépcsőn. De olyan csúnyán, hogy két hétig nyomtam a kórházi ágyat, még mostan is be van csavarozva. Hát, aztán amikor kieresztettek, én magam is majdnem becsavarodtam! Eleinte ugye minden nap bejött hozzám a Judith, kedves vót, aranyos, mint mindig, még a takaró alá is be-benyúlt, hogy megmatasson néha. De a második héten kezdett elmaradozni, hiába próbáltam telefonozni, az utolsó két napon arra se válaszolt. Így osztán mentőautóval vitettem magamat haza, de má ott, amikor pakolásztak engem befelé, láttam, hogy baj van. Az ajtó, a garázs tárva-nyitva, a ház üres, hiába szolongattam a jányt. Hát elment! Elvitte a nyócvanhetes caddymet, a huszonkettes revolveremet meg az eredeti hetvenhármas Winchester puskámat, és hát az összes aranyat meg vagy négyezer dollárt, a credit card-ommal együtt. Kérdeztem gyorsan a bankot, hát a számlán se hagyott egy centet se, de szerencsére a pénzes koffert nem találta meg! Nagy csalódás vót ez nekem, de leginkább magamra vótam mérges, hogy hagytam magam így palira venni – így mongyák itthon, ugye? Mondtam is magamnak: Feri, Feri nagy marha vagy te! Köllött neked a fiatal csibe, hát mostan eheted, amit főztél. No, azóta se tudok ránézni a csirkehúsra! Se így, se úgy, érted, ugye, Pisti?

Hát osztán mán nem vót maradásom, hazáig lóditott ez a csalódás. Először ide gyüttem vissza a faluba, de hát láthatod, rá se lehet ismerni. A fákat kivágták, a házak fele összedűt, a régi ösmerősök mind itt vannak a temetőbe. A pézzel ugye nem vót gondom, mehettem vóna akár a Svábhegyre is, de nem szeretem a nagyvárosi levegőt. Megszálltam a Gellértbe, vettem ezt a kis terepjárót, oszt jártam az országot. A vízpart mindig is kedvencem vót, de a Balaton se nagyon vált be – egy évet laktam

Füreden – , nyáron nagyon zavart az a sok ember. Így aztán végül a Duna mellett kötöttem ki. Talán tudod, merre van Ercsi. Na, ott telepedtem meg, mostan már három éve, az ablakomból egyenest a folyóra látok. Nem is vána semmi baj, évente csak kétszer-háromszor törnek be hozzám, de hát az autón kívül értéket nem nagyon tartok otthon. A nyugdíjam, tudod, számlára jön – el se igen tudom költeni –, a megmaradt másfél million dollárt meg biztos helyre tettem, valami Questor nevű bankházba, jó kis hozamot ígérnek, meg aztán így a barna bőrű gyerekek nem férnek hozzá, mer ezek otthon mindent megtalának. Hát, tudod, amikor újra meg újra meglópnak, avval vigasztalom magam, annyim mindig marad, amit megeszek, meg aztán a Dunát... hát azt csak nem lopják el az ablakom alól...

Együd Károly alkotása

KÁRÁSZ TAMÁS

ROKONLÁTOGATÁS

Évek torlódnak össze, mire sort kerítünk egy hosszabb utazásra. Éveink gyarapodásával szokásaink egyszerűsödnek, életterünk beszűkül. Komfortzónánk szélessége egyre csökken. Már nem is zóna tulajdonképpen, hanem egy karcsú vonal, melyen imbolyogva, határozatlanul döcögünk előre, mint egy gépember, ügyet sem vetve a tőlünk jobbra vagy balra történetekre.

Legtöbbször minden erőnk latba vétele szükséges a múltat felidéző rokonlátogatás megejtéséhez. Nehéz kimozdulni otthonról! Egyre jobban legyökerezünk lakásunkban, és az elutazás ezer meg ezer vélt vagy valós gonddal jár.

Hozzátartozóink meglátogatása azonban életünk elkerülhetetlen része. Látni a nekünk örvendező közeli ismerőseinket és szemükben közös kincsünket, a múltunkat. Amint elének toppannak, lényükkel csaknem egy emberöltőt testesítenek meg. Gyerek, ifjú, felnőtt és öreg egyszerre. Örvendezünk a múltnak és a jelennek egyaránt. Zajló Dunához hasonlóan a jégtáblák mindegyike egy emlékmozaik, mely hirtelen egy hatalmas jégtorlasz-szá tornyosul.

Mi pedig emlékeink sokaságából próbáljuk kiválasztani a számunkra legkedvesebbeket. Felemelő érzés visszatérni az általunk ismert és minket örökre összeláncoló, távolba vesző múltunkba. Visszafiatalodunk néhány órára testben és lélekben egyaránt. Megszűnik minden gondunk, bajunk. Mindent egyszerre próbálunk elmondani egymás szavába vágva, mi történt velük és környezetükkel utolsó találkozásuk óta. Már nem emlékezünk utazásunk kellemetlenségeire!

Először a házat nézzük meg kívül-belül az utóbbi idők változtatásaival. A háziasszony a ritkán látott sógornőjét lakásában körbevezeti, és büszkélkedik a látnivalókkal. Megmutatja a felújított fürdőszobát, a konyha kisebb átalakítását, valamint az új teraszburkolatot. A plazmatévét két hete vásárolták. Nehezen fért el kisebb elődje helyén. A nyári konyha mellett még megvolt a vén eperfa. Törzse már duplájára vastagodott. Élni akarásával túlélte az amerikai selyemlepkék hernyóinak többéves invázióját. Sétánk befejeztével vendéglátónk egy pillanatra elgondolkodik: vajon mi maradt ki a bemutatásból?

Arca hirtelen felderül:

- A kriptánkat még nem láttátok!
- Még nem! – válaszoltam megdöbbenve a szokatlan megállapításra.
- Akkor menjünk! A temető itt van a közelben.

Valóban közel volt, és a kripta is frekvenciált helyen állt. Legszebb volt a többiek között. A gondosan tervezett és kivitelezett építmény örök időkre garantált nyughelyet. Kényelmetlenül toporogtam mellette. A szépen körbebetonozott ikersírhely fejfája, akarom mondani: fejbeton tartójának márványlapján két név és születési dátum jelezte a beköltözésre várakozókat. Csak az elhalálozás évszámát kell utólag rögzíteni, ami nem jelent nagy munkát. Két erős karikával ellátott betonlap feküdt a síron hosszában. Tőle jobbra-balra virágágyás – gondosan ápolt virágokkal. Jobb oldalt fehér, bal oldalt kék árvácskák sorakoztak. Az alattuk majdan nyugvók ízlésének megfelelően frissen öntözve, ahogy illik.

Sikerült a fedelet is félrecsúsztatni, így belsejének komfortosságáról is meggyőződhattunk. Két gondosan rögzített polcszerű betonlap várakozott a koporsókra – az oldalfalakhoz rögzítve.

– Mikor épült? – kérdeztem csak azért, hogy gondos vizitünk ne halotti csendben torkolljon.

– Már három éve. Azóta Juli majdnem mindennap elkerékpározik locsolni, gondozni a virágokat.

– Nem fárasztó egy kicsit a kripta mindennapos ápolása?

– Á, dehogyan – felelik egyszerre. – Bevett szokásunkká vált. Napközben a ház körül dolgozunk, délután következik a kripta. Kerékpáron elfér a locsolókanna és a minikapa.

Közben a kripta távoli jövőjének sorsán gondolkodtam. Ki fogja ápolni, gondozni majd aztán – sok éven át? Kedves emlék maradunk szeretteink lelkében, vagy síron túlról kellemetlenkedő rokon?

Vajon a halhatatlanság milyen hosszan kíséri az egyszerű halandót?

Az őket már nem ismerő rokonok miképp vélekednek majd évek, évtizedek múlva valamikori felmenőikre?

A gondosan elkészített sír, síremlék képes-e vetekedni kedves ismerőseink, rokonaink lelkünkbe zárt, féltőn őrzött emlékével?

Együd Károly alkotása

RENDIK ZSUZSA

SZTK-TOMBOLA

Jár a mama, jár, az SZTK-ba jár. Nyugdíjas éveinek két-harmad részét ebben a patinás intézetben tölti. Azt mondta a minap, hogy azért szereti, mert faltól falig csempe. Emellett az SZTK: program, mindig a legjavából. Rendszeres megfigyelés után állítottam össze a tanulmányt: két fő mozzanatban sűrítetjük a mama rendelőintézetrel való sajátos kapcsolatát.

I. Felkészül az indulásra:

a/ Teljes körű toilette, majd az aktuális leletek rendezgetése.

b/ Külön dosszié ünnepélyes megnyitása a laboreredmények számára.

c/ Felszólítás fordításra. /Immár ötvenedszer tolmácsolom neki latinból különféle diagnózisait./ Lemondottan legyint. Tulajdon anyanyelvén sem érti igazán a testében lappangó számtalan titokzatos kórság mibenlétét. Csak érzi. /Tényleg pocskékul van. Szerintem a sok bogytól, amit beszéd./

d/ Kacarászás a szakállas viccen, mely szerint az orvosok azért használják a beteg előtt a latint, hadd szokja az a beteg a „holt” nyelvet.

e/ Kétszáz fekvőtámasz, száz haránt-, ötven lebegőülés, ugyanennyi guggolás lesodrása. Még öt-hat tucatnyi szaltó és három kilométer futás.

f/ Két kedvelt, emlékezetes korszak: a gyermekkor és a munkahely történéseinek felidézése. /Amikor még egészséges volt./

g/ Nagytakarítás.

h/ Negyedóra pihegés a konyhaszéken, a starthoz szükséges többletenergiával való feltöltődés céljából.

i/ Ma még kivételesen további húsz perc üldögélés és mély, fájdalmas sóhajtások eregetése az éterbe az ágy szé-

léről. „Jaj, de beteg leszek!”

A helyzet súlyosságának fokozása érdekében nem létező izzadtság itatgatása homlokáról és arcáról, tévedésből a mosogatóronggyal. /Kár, hogy a pazar színészi teljesítményt csak én élvezhetem, mert ezzel a műsorral a Víg-színházban is nagy sikerrel felléphetne. Így csak én vagyok víg, de nagyon./

II. Becserkészi a pontosan egy kilométerre fekvő SZTK tárt kapukkal bővített változatát.

/Búcsút intek neki egy lejárt recepttel. Szeretem ötöt, olyan aranyos kis mesebeli csudamanó ebben a saját készítésű szörmesapkában, plusz harminc fokban./

Programjából:

a/ A rendelőbe érkezvén röpké három-hét órás várakozás, míg sort kerítenek rá. /Fix időpontra hívták./

b/ Szobozás közben kitérő társalgás folytatása a többi várakozóval. /Nyolcvanéves anyókákat is képes meggyőzni a kötelező nőgyógyászati rákszűrés helyességéről. A színes bőrű doktor nem azonos az utolsó indonéz kannibál-főnökkel, akitől tegnap lehetett hüledezni a TV2-n./

c/ A betegtársak rémisztgetése. /Egyszer egy idős bácsi elpanaszolta neki, hogy érszükületes, térdben elmeszesedő lábát, sajnos, úgy néz ki, le kell vágni. A mama kedvesen mosolyogva megvigasztalta:

„Nekem nyaki érszükületesem és csigolyameszesedésem van. Gondolja, az lenne a megoldás, ha levágnák a fejemet?” Az idős ember fürgén két hellyel odébbült. A mama nem egy átlag hipochonder. Ez a bácsi most vele szemben tagadhatatlanul elvérzett./

d/ Bent. Vizsgálat, kezelés. Két perc. A labor-röntgen kör ma elmarad.

e/ Helyette konzultáció a rheuma-orvossal. Egyikük sem érti, miért lövetnek be akár három fülbevalót is nagykorú gyermekeik saját maguknak, nemre való tekintet nélkül, nem számolva az aggódó, idős szüleik egyet nem értésével.

Ha eme koros atyák és anyák valamely véletlen folytán mégis értesülnének arról, hogy mi mindent cselekszenek még felnőtt gyermekeik a tudtukon kívül, biztos, hogy minden hajuk szála égnek meredne a sokkos állapotban. És akkor az ideggyógyászatra is el kell menni.

Bizony, fölöttébb szembetűnt nekem a II./a alpont kapcsán, hogy a mama tulajdonképpen szeret elidőzni az SZTK-ban. A már-már gigantikusnak ható kalandos útjai az intézetbe soha nem végződnek bosszúsággal. Annyira jól tűri, hogy az már természetellenes. Ez a tünet nála több mint érthetetlen.

Esetleg fizetnek a várakozásért?

Mégis mit találhattak ki a betegellátók, hogy a nyugdíjasok /mert nincs ám itt egyedül a mama/ tömött sorokban türelmesen, sőt megkockáztatom, szívesen tartózkodjanak az áporodott várakozóhelyiségekben? Ahol olykor csipik a szemet a feldarabolható, kipárologtatott szaglatok? Netalán utolsó leheletek? Utolsó...kenetek?

Izé...

Azt nem itt szokták... Bár a sort ott szintén ki kell várni. Hát akkor fogjuk rá, hogy az SZTK előszobát képez oda-áttra – innen viszont még „hazajárók” lehetünk, ami szintén nem a legvégső megkülönböztető szempont. De ugyanakkor az SZTK ahhoz a bizonyos helyhez képest is voltaképp csurig van ülve.

Csüccs, és várni.

Mire?

Mi hasznuk az időseknek ebből a kitartásból? Mert gyógyulni...

Kell, hogy létezen valamely mozgatórugó, ami a mamát a kortársaival együtt olajozottan „löki” az SZTK felé.

Ámbár mozgatórugókról az ő esetében aligha beszélhetünk, hiszen leletei fényében ezek nagy része törött, illetve berozsdált. Néha hallom a csikorgást, a halk csontzörejt, ha helyváltoztatást eszközöl törődött testével a mama.

Úgy döntöttem, pusztán kíváncsiságból, hogy a türelmi titok nyomába vetem magam, bele az SZTK-ba.

Önnön elhatározásból volt muszáj. Torkom elviselhetetlen krákogásba torkolt.

Langyos bacilusgazdag légáramlatokat terelt a lágy, kora őszi szellő, midőn útra keltem hát. Csak bátran!

Nagy szerencsével megérkeztem a Helyre.

A fül-orr-giga szakrendelésen sajnos senki sem várakozott előttem, így nem adódott alkalmam rá, hogy bárkivel is szóba elegyedhessek nyomozati anyag gyűjtésének céljából. Búsan, magányosan kuporogtam a fapadon /priccs/, mint egy otffelejtt egészségügyi csomag. A bőrdödöt, amit magammal hoztam, korainak tartottam kinyitni.

Még nem voltam éhes két óra után, de a mama körültekintően felkészített erre a két napra, figyelmeztetvén, hogy meleg ruhát is kell vinnem, mert a két héten belül, amit a várakozással majd eltöltök, bizonyára beköszönt a késő ősz, aztán meg elromolhat a fűtés, és hosszú ám a tél, meg lesz jövőre is.

A 74-es faktorszámú napolaj szavatossága másfél év, ugorjak majd ki idejében újat venni.

Ülök.

Fegyelmезetten, beteghez méltón, hörgő Éva-csutkával. Rögvest, csekély háromórás, zsibbadásos, derékszögű rezzenetlenség után / a sorban a helyet elhagyni szigorúan tilos, mert képzelt betegek, élelmes felülvizsgáltak és mozgékony biztosítási csalók becsosszanhatnak előttünk! / bejuthattam, egyenesen a gégész elé.

A doki sebesen, szakszerűen megvizsgált, kifaggatott, recept, azzal ripsz-ropsz, indulhattam is kifelé.

– Szakított sorszámot? – csapott le rám a nővérke az ajtóban, pedig már indulóban voltam.

A sorszám az a tombolajegy, mindenki tudja, ami kívül, a rendelő ajtaja mellett függ ódon spárgán.

– Kellett volna?

Őszintén meglepődtem, hiszen név szerint szólítottak. Az SZTK belső számítógépes nyilvántartásába már a kapunál be kell jelentkezni /kicsit kártyázni is lehet/, utána szabad csak a szakrendelő elé járulni. Talán a háromórás gyanútlan üldögélés közben történhetett valami jelentős esemény odakint? Na, tehát újabb rendszerváltást eszközöltek ez idő alatt, és a változás első reformeredménye éppen az, hogy a tombola-sorsjegy száma szerint fogják szólítani a betegeket ezentúl?

Nem valószínű, hogy pusztán óvatosságból hagyták a helyén évek óta a tömböt, a pókhálótól balra. Különben is, a modern felszereltség mellett minek a sorszám?

Ekörül a tombolajegy körül nem stimmel valami – lehet, hogy most kiderül, miért jár ide a mama, pláne türelmel. Tombola...hm...szerencsejáték...hm...sorsjáték...és én nem téptem le... Már megint lemaradtam volna valamiről?

– Még nem késő, szakítson egyet bátran – biztatott a nővérke, szeme lázasan csillogott, mikor félrehúzott, és bűgő hangján izgatottan suttopta a fülembe a titkot, a türelmi titkot, amiért jöttem, s ami miatt járnak a mamák is, mint köztudott, szakadatlan.

– Ma – nyomta meg a szót jelentőségteljesen – kifelé menet a portán kisorsolnak – és még közelebb hajolt, hogy csak mi ketten hallhassuk – egy kalap fűlsírt...

Hah! Nyereségvágyból! Ezért jár! Erre vár! A mama!

Szorgalmasan fizette évtizedekig a járulékokat, és most itt a lehetőség, visszanyerheti az egészet!

Nem is beteg? Szóval így állunk... Ó, ha ő így, akkor én is!

Robogok a portára, triplán veszem a lépcsőfokokat, elvégre a legjobbkor jönne egy bokaficam. Vagy törés. Az igen. Azzal kontrollra kell járni, többször jöhetek, az anyyi, mint... És én hülye, még el akartam bliccelni a befizetéseket!

Sajnos, egy karcolás nélkül érem el a portát. Egy vidám bácsi egy vidám urnából kihúzza a vidám 13-as számot.

Vidám vagyok én is. Nyertem! Fődj!

A markomba röhögök! Tudtam, hogy érdemes!

Három deka, az életkorom alapján behatárolt mennyiség maximuma... Azaz három évtized...az három deka...egy kicsivel talán kevesebb.

A kalapot, melyben kézhez kaptam, elteszem egy későbbi kalapkúrához...

A kijáratnál egy félkarú rabló int búcsút nekem...

...

Tegnapelőtt „véletlenül” rozsdás szögbe léptem, tegnap rám borult egy fazék forró leves, ma pedig gondos előkészületek után szétvertem a kisujjamat a nagykalapács-csal. Buzgón zújom magam, ám hiába minden igyekezet. A mama másfél mázsával vezet. Töretlenségre biztat: „Majd, ha te is megöregszel.”

Na, erre befizetek. Az egészségbiztosítást. Szeretek játszani.

Az életemmel.

Együd Károly alkotása

SOLTI GYÖNGYI

NEM MENEKÜLHETSZ!

Utólag visszagondolva, az egész a lépcsőházban kezdődött. Három boltot is bejárt, mire mindent megvett, és táskákkal megpakolva caplatott fel a harmadikra. Már az első eszébe jutott, hogy az ajtónyitással gondban lesz, szabad keze nem lévén, le kell majd tennie az egyik szatyrot. Ügyetlenkedett egy sort, aztán megoldotta a dolgot, de beletelt jó néhány percbe, mire beléphetett az ajtón. Addigra már csorgott a víz a hátán, és a fásasztó bevásárlás után sírni tudott volna a hosszú küzdelemtől, amire az utolsó métereken kényszerült.

Valahol a mélyben felvillant egy ötlet.

Másnap egész nap valami furcsa viszketést érzett a gyomra tájékán, de nem sokat törődött vele. Este már határozottan zavaró volt, reggelre pedig egy kis dudor keletkezett éppen a gyomorszáj fölött. Most már aggódott egy kicsit, el is határozta, hogy felkeresi az orvosát, de tudta, hogy erre csak pár nap múlva tud sort keríteni. Pár nap múlva azonban már nem kellett orvos.

Pontosan értette, miről van szó.

Nem egészen két nap alatt befejeződött a folyamat. A kis dudorból nagy lett, majd fokozatosan öt kis dudorrá vált. Körmök jelentek meg a kis dudorok végén, s a hasfalból tovább nőtt egy behúzzható alkar. A második nap végére teljesen kifejlődött a harmadik keze, pontosan a köldöke fölött, praktikusán, elrejtetően. Zavarban volt, nem tudta, mit is kellene éreznie. Még gyerek volt, amikor az első mutációk megjelentek. A társadalom szinte azonnal egy emberként elítélte azokat a szerencsétleneket, akiknek valamilyen titokzatos okból megváltozott a teste. Kutatók hamar fényt derítettek rá, hogy a tudatalattiból indul a folyamat, és bebizonyították, hogy befolyásolható különböző meditációs technikákkal. Igaz, hogy ha már kifejlődött a mutáns testrészt, nem lehet mit tenni, de kijelentették, minden állampolgár kötelessége felügyelni tudatalattiját, hogy megakadályozza ezt a társadalomellenes jelenséget.

A harmadik kéz határozottan kényelmes volt. Nem is gondolta volna, hogy milyen sokat segít ez a tiltott adomány. Természetesen könnyebb lett sok tevékenység, így több ideje maradt szórakozásra, de nem ez volt a legfontosabb. Már régóta zongorázott, csak saját örömeire otthon, vigaszt, megnyugvást, harmóniát talált a darabokban, amiket nagy gonddal gyűjtögetett évek óta. Volt köztük néhány kotta, amit egy furcsa ember nyomott a kezébe még évekkel ezelőtt egy kis antikváriumban, ahol különlegességek után kutatott. Nem tudott velük mit kezdeni, lejátszhatatlannak bizonyultak. Most megint a kezébe kerültek, és hirtelen rájött, hogy három kézre íródtak, valószínűleg mutánsoknak. Amikor belefogott az első darab első taktusaiba, szinte elakadt a lélegzete a hatalmas energiától, amely a hangokból áradt. Nem egyszerően egy kézzel több ütötte a billentyűket, minőségileg más zene csendült fel. Ahogy játszott, egyre erősebbnek és szabadabbnak érezte magát. Igen, ez most teljesen az ő zenéje,

nem csak hasonlít, emlékeztet rá, mint az eddigi darabok. Vitte, vitte magával a magasba, belső világának eddig elrejtett, szédületes magaslataiba.

Aztán egyszer csak vége. Megrettent. Eszébe jutott fiatalkorának százszor elismételt erkölcsi tanítása: „Senkinek sincs joga többször meríteni a közös kondérból.” Akkor is, most is volt egy halvány érzése, hogy ez csak valami törvényesített kollektív irigység, de neveltetése erősebb volt annál, hogy komolyan elgondolkodjon ezen. Így hát most hatalmába kerítette egy kötelező szegény azért, amivé lett, ami mindig is volt talán. Tisztában volt vele, hogy élete végéig titkolnia kell majd. Igaz, voltak, akik vállalták változásukat, de ők igencsak megvetett tagjai voltak a társadalomnak. Tudta, sohasem tenne ilyet családjával, és ő maga sem érez elég erőt jól felépített élete romba döntéséhez. Titkolózott hát. Nem használta harmadik kezét olyan helyzetben, amikor láthatták, amikor kiderülhetett, hogy miért ügyesebb, mint más. Nem járt közös fürdőbe, ahol megláthatták csupasz hasát, bő ruhákat hordott, hogy takarja köldöke fölött az árulkodó halmot. De legfőképpen nem beszélt senkinek csodás találkozásáról az igazi énjével, és nem mesélhetett zene szárnyán fellegekbe repülő gondolatairól sem. Az adomány volt is, meg nem is.

Egy nap úgy érezte, nem bírja tovább a szegényteljes titkolózást. Nem, nem vette le bő ruháit, inkább úgy döntött, felkeres egy specialistát, és eltávolíttatja a gyötrelmes magaslatokba repítő tiltott kincsét. Fájdalmas, nehéz döntés volt, de hitte, így a helyes. Lelke majd megnyugvást talál a rend és erkölcs stabil falai között.

Az orvos megértő volt és kedves, csöppet sem érezte vele, hogy megvetné állapotja miatt, igaz nem dicsérte döntését sem. Tárnyilagosan elmagyarázta, hogyan fog zajlani a műtét, nem titkolta, hogy a lábadozás időszakában komoly fájdalmakra lehet számítani, és arról is beszélt, hogy hasonlóan egy szokványos amputációhoz, itt is fel kell készülni lelki problémákra.

Már mindenre felkészült, elszánt volt, akarta, hogy eltűnjön belőle az evolúció rákfenéje, szabaduljon meg minél előbb az életét felborító, csalfán fellegeket ígérő, de pokolra juttató tumortól.

A műtét után lassan tért magához, hosszú percek teltek el, mire mindenre emlékezett. Tehát nincs többé. Nincsenek gyönyörűséges futamok a zongorán, már csak gyaatra utánzatokra lesz képes. De így van ez jól, visszatérhet a régi, nyugalmas életéhez.

Az élet azonban nem lett olyan, mint volt. Míg azelőtt teljesnek, egészségesnek érezte magát két kézzel, most nyomoréknak, esetlennek, hiányosnak tűnt a harmadik keze nélkül. Régen elégedett volt magával, most, hogy látta, milyen is ő igazán, szánalmas senkinek tűnt így, megcsónkítva. A korábban békességet sugárzó zeneművek fülsértő klimpírozásnak hatottak a háromkezesek után. A megtapasztalt szárnyalás megteremtette saját hiányát, mint egy alattomos kábítószer.

A szomorúság rátelepedett mindennapjaira. Teltek a hetek, a hónapok, s mindent megtett, hogy el-

felejtse keserőségének okát. Sokat dolgozott, színházba, hangversenyre járt, lassan nevetni is újra megtanult. Mára már határozottan jól érzi magát, eltekintve egy kis apróságtól:

Pár napja mintha fura viszketést érezne a köldöke fölött...

Együd Károly alkotása

DARÓCI LAJOSNÉ

ESZTER ÉNEKEL – ZOLI ZONGORÁZIK

„Szavaid selyme szíven simogat,
Mint márciusi szél a sírokat...” – írja Juhász Gyula egy másik témában, csak önkéntelenül is ez jut eszébe az embernek.

Ha először halod őket, a szemed könnybe lábad.

Ha másodszor, akkor is.

Megragad kedves, mosolygós egyéniségük, aztán Eszter hangjának bársonya végigfut minden idegszálunkon, megborzongat, és elegyengeti a gubancokat. Helyrebillen az élet.

Kisimul a világ, mindössze az érzelmek csordulnak ki.

A szemünkön.

Semmi nem fáj, minden gömbölyű. Erre mondják: receptre kéne felírni.

Ahogy elmúlnak testi-lelki gondjaink, jó élni, jó összetartozni.

Beletartozni ebbe a nagy, harmonikus családba, amit Poly-Artnak hívnak.

Mindenre van daluk, dallamuk: a versek megzenésítésére, a szórakoztatásra, érzésekre, köszöntésre, búcsúzásra...

Unikum minden előadásuk, pótolhatatlan. Méltán gyarapítják a Helyi Értéktár kincseit: példaértékűek és követendőek.

PERGEL ANTAL

IDEGEN HADAKBAN

Szép, augusztusi délután volt. A kút afféle találkahelyként működött, most éppen az iskolás gyerekek és a nyugdíjas korú nők gyűltek össze mellette. A gyerekek kőből és földből gátat építettek. Miután elkészült, a felnőttek rosszalló pillantásától kísérvé nyomták a kút karját. A víz széles sugárban ömlött, rövidesen patakként hömpölygött, sárrá változtatva az utca porát. A felnőtteknek igazuk volt. Az ivóvíz nem játék, a gyerekeket azonban lekötötte a gátnál megtörő víz látványa.

Alig hallották a völgyből érkező jármű hangját. A hatalmas katonai teherautó vezetője egy pillanatra megállt a gát előtt, majd a nehéz kerekek széttörték az építményt. A víz loccsanva keresett magának utat a monstrum alatt. A gyerekeket annyira váratlanul érte az autó érkezése, hogy még a „Ruszki, fáj a fogam, húzd ki!” mondókáról is elfeledkeztek.

A kúthoz érve az orosz teherautó megállt. A fülkéből magas katonatiszt szállt ki, s próbált szóba elegyedni a döbbsen matrónákkal. Hamarosan kiderült azonban, hogy az öregasszonyok nem tudnak oroszul, sőt félelmükben magyarul sem mernek megszólalni. A tiszt egyre kevesebb meggyőződéssel próbált kapcsolatba lépni a jelenlévőkkel. A család keresztanyja – apámat és testvéreit is ő tartotta keresztvíz alá – rác ősöktől örökölt fekete szemét rám villantotta:

– Te tanulsz az iskolában oroszul?

– Igen – válaszoltam határozatlanul.

– Kérdezd meg tőle, mit akar.

Most hogy magyarázom meg a keresztmamának, hogy az iskola 6. osztályának elvégzése még nem biztos, hogy együtt jár magabiztos orosz nyelvtudással.

Választási lehetőségem azonban nem volt, az egész utca engem figyelt. Néhány szó után megértettem, hogy az idegen katonák a kompikötőt keresik.

Az utca éppen arra vezetett, a problémát az jelentette, hogy több kanyart is leírt, amíg eljutott a komphoz.

A tiszt töprengett rövid ideig, majd megkérdezte, hogy elvezetném-e őket a Dunáig.

Ránéztem a friss festéktől csillogó, hatalmas autóra. Kinek van még lehetősége ilyenmel menni?

A parancsnok fölsegített a vezetőfülkébe a gépkocsi-vezető mellé. A motor fölbódult, az egész szerkezet meg-rándult, s lassan gurult az utca vonalát követve.

– Na prava – mondtam az utca végéhez érve, mire a sofőr bólintott, és fordította a kormányt.

Egy „na lévo” után előttünk volt a Duna a kompikötővel.

– Szpasziba, do szvidanyija – köszönt el a tiszt, miután megállt az autó.

A hídról néztem, ahogy az autó fölhajt a kompra, majd ahogy a vízi alkalmatosság átszeli a Dunát. Lassan hazaindultam, nem sejtettem, hogy otthon áll a bál.

Az utcán még javában tárgyalták a történeteket. Különböző változatai alakultak az eseménynek.

A helyzetet bonyolította, hogy a jelenlévők nagy többsége nem tudta, milyen céllal érkezett az orosz teherautó. A később csatlakozók közül többen állították, hogy a fél falut megszállták az oroszok, s mint 1956-ban, a Szuezi-csatornát keresik. Mások arról igyekeztek meggyőzni a jelenlévőket, hogy a teherautó egy nagyobb harcokcsi-egység élén állt, amely – miután hidat vernek a Dunán – átkel az Alföldre.

Ebben a zűrzavaros helyzetben érkeztek haza munkából a szüleim. Kétségbeesetten próbáltak megtalálni a növekvő gyülekezetben, de sehol sem láttak.

– Keresztmama, hol van a gyerek? – kérdezte apám.

Az öregasszony igyekezett kerülni szüleim tekintetét. Fekete szemében könnyek csillogtak, s láthatóan nem találta a szavakat. Keresztfia azonban követelőzően nézett rá, így valamit mondania kellett. Zavarában azonban a lehető legrosszabb választ adta az 1956-ot sorkatonaként végig-harcoló apámnak.

– Hol lenne, elvitték az oroszok.

A csöndet vágni lehetett volna. Ekkor értem az utca másik végéről a széttaposott gáthoz.

A gyülekezet csöndben figyelte, ahogy kezdtem egymásra rakni a köveket.

Együd Károly alkotása

SZABÓ ILONA VALÉRIA

SZAVAD NE FELEDD!

A belvárosi vállalatnál a szokásos módon folyt az élet. Az irodákból írógépek szorgos kopogása és telefon-beszélgetések foszlányai szűrődtek ki. A mesterséges fényvel megvilágított keskeny, hosszú folyosón fiatal alkalmazottak jöttek-mentek úrlapokkal és aktákkal a kezükben. Időnként meg-megállva néhány szót váltottak egymással.

Ketten félrehúzódva halkán beszélgettek a folyosó egyik beszögellésében. A harmincöt év körüli, sportos külsejű férfi szűk farmernadrágot és vékony bőrdzsekit viselt. Mérnökként dolgozott a patinás pesti cégnél, de egyben ő volt a vállalat párttitkára is. Megjelenése azt sugallta, hogy a szocialista rendszer már engedett szorításából. Hol voltak már a 60-as évek mindenható, rettegett párttitkárai! A férfi barátságos mosolyával a függetlenség és magabiztosság benyomását keltette. Tekintetéből hiányzott a lojális pártkatonák simuló sunyisága. Bízál bennem, érted vagyok, nem ellened! – mondta nyílt pillantása. Várakozóan nézett a fiatal nőre, aki kereskedelmi levelezőként dolgozott náluk. Kis cég lévén jól ismerték egymást, naponta összefutottak a folyosón.

– Ne haragudj, hogy csak így megállítalak. Kérdezni szeretnék tőled valamit – kezdte a nő.

– Tessék, parancsolj! – bátorította a férfi.

– Nem tudom, emlékszel-e? Az USA-ba készültem utazni a nyáron – folytatta az alkalmazott.

– Hallottam róla – felelte a párttitkár érdeklődve. – Arról is, hogy felvettek az egyetem angol szakára. Gratulálok!

– Köszönöm! Elég nehéz volt bejutni még az estire is. Ez az első évem, és jól jönne egy kis gyakorlás angol nyelvtérületen. Ezért is gondoltam, hogy meglátogatom a nagybátyámat New York-ban. Többször is próbálkoztam az útlevelekérélemmel, de eddig mindig visszautasították a hatóságok. Most kaptam meg először.

– Jól tudom, hogy hosszabb időt szeretnél ott tölteni?

– Igen, a cég háromhavi fizetetlen szabadságot engedélyezett nekem. A nyári szünetben, a vizsgáim után terveztem, hogy kiutazom.

– Tervezted? – lepődött meg a férfi.

– Igen. Ez most már sajnos, csak múlt. Tegnap éjszaka beállított a rendőrség a lakásunkra, és mindenféle indoklás nélkül elkobozták az útlevelemet. Ezzel kapcsolatban szeretnék megkérdezni.

A férfi zavart pillantással nézett rá.

– Tessék, parancsolj – mondta óvatosan.

– Úgy hallottam, hogy a minap a kisleányunk érdeklődött a kolléganőmnél az amerikai utazásomról. Azt is megkérdezte tőle, hogy nincs-e szándékomban kint maradni az USA-ban. Ezért arra gondoltam, hogy lehet összefüggés a kérdezősködés és az útlevelem bevonása között.

A párttitkár elkomorodva hallgatta, majd azt válaszolta.

– Nem gondold komolyan?! A 70-es évek végén járunk. Rég elmúltak már azok az idők! Én marxizmus szakra járok ugyan, de az egyetemen felvehettem a vallástörténet

kurzust is. Igaz, hogy pusztán kultúrtörténeti érdeklődésből tanulom. Egyébként pedig én is nemrég voltam külföldön, és a cégüktől többen jártak mostanában nyugaton. Nem hiszem, hogy amire gondolsz, az előfordulhatott.

– Megtennéd azért nekem, hogy utána nézel? – ragaszkodott a nő.

– Persze, természetesen. De biztos vagyok benne, hogy nincs a két dolog között összefüggés – felelte határozottan a fiatal párttitkár.

– Egyet azért ígérj meg nekem! – kérte az alkalmazott. Akármilyen legyen is az eredmény, a szemembe mondd!

– Ezt nyugodtam megígérhetem. Személyesen megkereslek majd az irodában – felelte magabiztoságát visszanyerve, arcán széles mosollyal a férfi.

– Köszönöm! Szavad ne feledd! – zárta le a beszélgetést a nő.

Ezzel szétváltak, és ki-ki ment a maga dolgára.

Úgy egy hét múlva csengett a telefon az egyik irodában. Az útlevelétől megfosztott kereskedelmi levelező vette fel. A vonal másik végén a vállalat párttitkára beszélt. Hangjában nyoma sem volt a tőle megszokott derűnek, inkább úgy beszélt, mint aki minél előbb szeretne megszabadulni egy számára terhes kötelességtől. Színtelen, hivatalos stílusban közölte, hogy az alkalmazott kérésének utána járt, és biztosítja, hogy a vállalat egyik dolgozójának sincs köze az útlevelének a bevonásához.

– És ezt telefonon mondod nekem – állapította meg szemrehányással és némi keserőséggel a hangjában a nő. A vonal végén pillanatnyi csent támadt. Aztán a párttitkár további magyarázkodás nélkül elköszönt, és letette a kagylót. Ezután amikor összehátráltak a folyosón, mindig gondosan kerülte a kereskedelmi levelező pillantását.

Együd Károly alkotása

BALPATAKI KATALIN

KICSI LÁNY

Kicsi lány retiküllel, csillámtettkóval. Tegnap gyermeknap volt. Telózik, unottan várja a buszt. Már tuti, hogy egy buszra várunk. Ami nem jön, mert elnéztem a menetrendet, amire várok, nincs is. Még egy óra várakozás. Hát akkor kényelembe helyezem magam.

Kicsi lány láthatóan boldog, hogy megszólítottam. Mellem is ült. Nem engedte, hogy olvassak. Beszélgetni akart. Egy helyre megyünk. Most ott laknak, néhány hónapja. Előtte egy másik városban, azelőtt megint egy másikban, több utcában, több lakásban. Néhány éve folyton költöznek. Mert minden főbérő bácsi gonosz, sokszor üvöltöznek, fenyegetőznek. Most legalább kertés házban élnek, ez jó. Az előző lakóhelyük egy szuterén üzletlakás volt. Az rossz volt, nem dőlhetett a falnak, mert vizes volt. Az egész költözködésben az a legrosszabb, hogy mindig olyan hirtelen, gyorsan történik. Reggel elmegy suliba, és haza már nem oda megy, ahonnan elindult. De legalább sulit nem vált. Most negyedikes, órákat utazik, egyedül. Most beteg, orvosnál volt, egyedül. Mert az anyukájának nincs bérlete, hogy elkísérje. Alig várja, hogy hazaérjen, fáradt és szomjas. Szerintem lázas. Öntök a palackjába a vizemből.

Azt mondja, nem szokott ilyenekről beszélgetni, de most valahogy olyan jólesik neki.

A kertés ház nagyon jó, de nagyon nagy a fű, nincs kaszájuk, fűnyírójuk. Eldobta a kutyának a teniszlabdát, és nem találják. Nem csinálnak veteményest, mert nem biztos, hogy ott maradnak.

A kicsi lány életében semmi sem biztos.

Nem ebédel a suliban.

Egy nagyon rossz emléke, hogy egyszer, amikor az anyukája nem tudott neki uzsonnát csomagolni, mikor hazaért, elájult. Az nagyon rossz volt, pontosan emlékszik az érzésre.

Az is rossz, hogy gyorsan nő. Kapott egy szuper pólót karácsonyra, és már ki is nőtte. Pedig az nagyon tetszett neki. Az is rossz volt, hogy üvöltött velük a főbérő, mert néhány napot késtek a lakbérrel, cipőt kellett neki venni. Szemüveg is kellene, de arra már végképp nem telik. Pedig így nagyon nehezen tanul. De az anyukája megígérte, hogy kap egyet, de az legalább százezer forint, na jó, nem annyi, de nagyon sok.

UPC-jük sincs, csak az a néhány csatorna, amit a tetőantennával fogni tudnak. Azt az apukája hozta valahonnan. Az apukájának volt egy csúnya balesete, sokáig beteg volt. Azóta költözködnek folyton. Csak ő dolgozik, az anyukájának fekélyes a lába, ő otthon van.

Megjött a busz.

– A buszon mellem tetszik ülni?

– Hát persze, keress valami jó helyet.

– Olyan jó, hogy beszélgetünk, olyan régen beszélgettem ilyen jót.
 A félórás buszúton kutyasaink fotóit nézegettük, sztorizgattunk.
 Egy helyen szálltunk le.
 Ó arra, én amarra.
 Szerettem volna mondani neki valamit. Valami biztatót. Valami útravalót.
 Szerettem volna megölelni, elkérni a címét, nevét. Hogy hátha.
 Nem tettem. Mit is tehetnék?
 Megszakad a szívem.
 Kicsi lány.

HABOS LÁSZLÓ

NAPLEMENTE MADRIDBAN

Elhalkult a motorzaj, amint a csapatszállító autó kanyarodott a Fortuny utcából. A rendőrök felsorakoztak a nagykövetség épületének kovácsoltvas kerítése előtt. A szakaszparancsnok alaposan szemügyre vette a terepet, majd határozott, nyugodt hangon eligazítást tartott állományának. A fiatal rendőrök elfoglalták kijelölt helyüket. Az utca végére behajtást tiltó táblát helyeztek. Hamar kiürült az utca. Csupán egy idős házaspár közeledett északi irányból. A férfi, miután elhaladtak a rendőrsorfallal, elengedte kedvese kezét, megállt, hátrafordította ősz fejét, és csodálkozó tekintettel meredt az egyenruhásokra. Az ellenkező oldalról három középiskolás lány igyekezett. A rendőrök sorfala elé érve lelassították lépteiket. Nevetgéltek, miközben hosszú pillantást vetettek a sor szélén álló jóképű rendőrtisztre. A fiatal egyenruhás arcára pír futott, s láthatóan szégyenlős zavartság lett úrrá rajta. A balján álló társára mosolyogva hangos köhécselesbe kezdett. A lányok nevetgelése elhalkult, amint elkanyarodtak a mellékutcába. A horizont nyugati szélé alá bukó nap narancsszínűre festette az eget. Az utcakövön egy elhagyott papírlapot mozgatott az alkonyati szél. Az írólap alig két lépésre feküdt a fiatal rendőr lábától. Rátéekintett, de az idegen nyelvű szöveget nem tudta értelmezni, így a távoli messzeségbe révedt tekintete.

Mindössze két háztömbnyire keletre, a Puesta del sol nevű kocsmában fiatal férfiakkól álló asztaltársaság sörözgetett. Tagjai mind a közeli műszaki egyetem hallgatói voltak. A több évre visszanyúló barátságuk az intézet falai között kovácsolódott egybe. Juan, a magas szikár, göndör hajú fiatalember, aki harmadéves hallgatója volt a gépészmérnöki karnak, lassan, hosszan kortyolt a szájához emelt üvegekorsóból, majd hanyag mozdulattal, kézfejjével törölte le az ajkához tapadt habot.

– Pizok kommunisták! – felkiáltással törte meg az elnehezült csendet Pedro. Az enyhén köpcös, villamosmérnöki képzésre járó fiatalember lassan körbetekintett, s miután társainak figyelme reá szegeződött, gyors mozdulattal szájához emelte söröskorsóját. Nagyot nyelt a gabonából készült italból.

Késő délutánra mindig megtelt a borozó, és egyfajta bábeli hangzavarban cseverésztek az asztaltársaságok ita-lozói. Az egyetemisták szótlanul ücsörögtek, valahogy nem akartak belefolyni semmilyen érdemi beszélgetésbe. Miután alábbhagyott a kocsmai hangzavar, Antonio, a sportos alkatú, fekete hajú fiú, aki Juanhoz hasonlóan gépészmérnök hallgató volt, korsójához nyúlt, és mintha valami távoli révedésből ébredne, hangosan szólt:
 – Éljenek a bátor magyar pacifisták!
 – Így igaz!... Éljenek!... Úgy van! – mondták sorban, miközben ajkukhoz emelték kezükben szorongatott söröskorsókat, hogy egy szuszra kiigyak.

A fiatal értelmiségiek, amint kiléptek a kiskocsmá üvegajtáján, a Fortuny utca irányába indultak. Eközben az idős, hófehér szakállt viselő kocsmáros tálcára tette a kiürült söröskorsókat. Miután észrevette az egyik széken felejtett papírlapokat, magasra emelte, hogy gyengén látó szemével elolvassa a gépelt szöveget. Az egyikken „Szabadságot!”, a másikon „Engedjék szabadon a bebörtönzött magyar pacifistákat!” olvasta. Halkan hűm-mögött egyet, majd két lépést téve, a szemetes kosárba ejtette a gyors mozdulattal összegyűrt írólapokat.

Az egyetemisták közben kimért léptekkel szótlanul haladtak el a még mindig sorfalat álló rendőrök mellett. A szakaszparancsnok meredt tekintettel figyelte a kis csoport mozgását mindaddig, amíg távolodó alakjuk bele nem olvadt az alkonyati szürkéségbe.

Készült a Történelmi Hivatal levéltárában őrzött Napi operatív információs jelentés anyagából, mely a „Szigorúan titkos! Különösen fontos! Ellenséges hírszerző és elhárító tevékenység” címen az alábbi szöveget tartalmazza:

Madridi nagykövetségünk jelentette a KÜM-nek, hogy f. hó 16-án este a követség épülete előtt négy fiatalember rövid tüntetést rendezett. Feliratos táblákon követelték H. L. szabadon bocsátását, aki jelenleg katonai szolgálat megtagadása miatt kiszabott börtönbüntetését tölti.

A követség egyik munkatársán keresztül levelet próbáltak eljuttatni a nagykövethez. A sikertelen kísérlet után eltávoztak. A madridi rendőrség aznap este mintegy 15 rendőrrel biztosította a követség épületét.

Együd Károly alkotása

BÚCSÚZUNK

TISZAÖRSI NAGY ZOLTÁNTÓL

KREISCHER NELLY

AZ UTOLSÓ TALÁLKOZÁS

Tiszaörsi Nagy Zoltánra emlékezve

Két megfáradt öreg. Május végi délutánon
buszunkra várva ültünk a pályaudvaron.
Fogorvostól jöttél, én meg oda mentem.
Palántákat hoztál nekem. Örömmel vettem.

Elment buszom, felszabadultan cseverésztünk tovább.
Dicsértük egymás drága fogsorát. Tökéletes kirakat-munkák,
csak itt fáj, ott nyom, enni ne próbálkozz vele!
Megkeseríti ételed a szádban, mérgeledsz. Ez van, egye a
fene.

Aztán a hozott palántákról beszéltél, permetezésről, tiszsaörsi
kertről,
készülő új könyvedről, fióknyi kéziratokról, időt remélve fent-
ről!
Újabb buszunk ment nélkülünk, csak folyt a szó, témák vál-
togatták egymást.
« Nekünk a lelkünk kielégületlen » – idézted tőlem, s kérted
is az írást.

Említetted, « Ki mit tud » volt, melyen te is voltál,
s keserű szájjal ennek is búcsút mondtál.
Én elfeledkeztem róla, szégyelltem. Áradtak a szavak,
gondolatot váltott újabb gondolat, kinek mi fáj s hogyan.
Infarktusod volt, tudtam meg,
ami után a kórházat saját felelősségre elhagytad.
Témákat váltottunk, család, unokák jöttek sorra,
jövő kert-tervei is előkavarogtak,
összel cserélünk virágtöveket, bokrokat.
Újabb buszom indult, búcsúztunk,
nem sejtettem, utoljára láttalak.
Egy hét múlva telefonáltál, paradicsompalánta kell-e,
mert még maradt. Nem volt már kertemben hely.
Elutasítottam. Ekkor hallottam utolszor hangodat.

Újabb két hét telt, újabb telefon.
Jött a hír, Tiszaörsi Zoli elment örökre..
Hirtelen tűnéseidet nehezen tudtam feldolgozni.
Temetéseden nem tudtam ott lenni.

Most mikor az első érett paradicsomot eszem,
Rád emlékezem, utolsó találkozásunkra.
Már más dimenzióban éled új létedet.
Búcsúzom, öreg harcos, Isten veled.

TISZAÖRSI NAGY ZOLTÁN

SÁRGA AZ ŐSZ

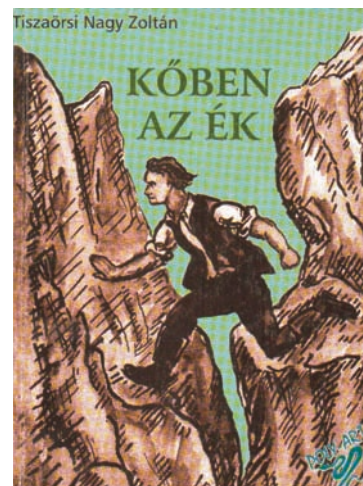
Sárga az ősz már,
bíbora elment,
ködszavú törvény
őrzi a kertet.

Kén-dere díszlik
már a határnak,
varcog a szélvész,
sír a madárdal.

Reccsen a lépés,
kúszik az árnyék,
vágva a széna,
csak a gaz áll még.

Csökken a látás,
csúszik az útszél,
vissza ne sírjuk,
ha jön a rút tél!

Vijjogó téiben
élet se mukkan?
Azt, ami ránk vár,
bírnuk-e szusszal?

BEMUTATKOZIK

SZIGETI ESZTER

Már kislányként a zenés színpad volt az álmod. Szüleim hamar felismerték tehetségemet, és zeneóvodába jártattak, melyet a világszerte elismert pedagógus, Dr. Mihályi Dénesné Márti néni vezetett. A Széchenyi István Általános Iskolában voltam alsós, később a Bolyai János Általános Iskola énektagozatos diákja lettem. A Lukin László Zeneiskolában gitározni tanultam. Akkori osztályfőnököm, Szarvas Józsi bácsi terelgetett egyre inkább a zenei pálya felé. Ekkoriban már minden karácsonykor műsort adtam testvéremmel, amit ajándékozás után örömmel várt a család. Középiskolás éveim során lelkes szereplője lettem az ottani rendezvényeknek. Baráz József karnagy úrnak köszönhetően pedig megismertem Nemessányi Évát, az Új Színház korrepetitorát, akinél komolyan elkezdtem éneket tanulni. Csodálatos volt, hogy olyan énekesek és színészek mellett kaptam lehetőséget, akiket addig csupán a rádióból, televízióból és hanghordozókról ismertem. A budakeszi Nagy Sándor József Gimnázium német tagozatán érettségiztem.

Az ETÜD konzervatórium klasszikus ének szakán fejeztem be tanulmányaimat

Nemessányi Éva növendékeként. Varga Zolit azóta ismerem! 25 évesen a Nemzeti Színház stúdiójában készíthettem el egy referenciaanyagot. Operettek és klasszikus áriák hallhatók rajta. Büszke vagyok erre a munkára, mert Koroknai Tamással, a kiváló hangmérnökkel dolgozhattam együtt. Megtiszteltetésként ért: Balogh Tibor beszélgetésre hívott a Katolikus Rádió Zenehid című műsorába. Később még egy lemezt volt szerencsém elkészíteni Tamással. Napjainkban Gyapjas Tibor – bariton operaénekes, az Erkel Dalszínház volt művészeti titkára – képezi a hangomat. Az évek során repertoárba kerültek Verdi és Puccini operái is.

Friss előadói életem meghatározó városa Érd maradt, melyhez mai napig hűséges vagyok, hiszen itt élek. Számos kedves emlék köt ide: nemzeti ünnepeken, bálokon, különböző összejöveteleken szerepeltem. Több egyesülettel és alapítvánnyal dolgozom azóta is. Időközben zeneszerzéssel és szövegírással is foglalkozom. Néhány saját dalom már rádióban is hallható. Versek, prózák kapcsán a Poly-Art Alapítvány szárnyai alatt működő Érdi IRKA alkotója is lehetek, amire különösen büszke vagyok. Ez már nem is munka, hanem szerelem. Csodálatos emberek varázslatos világa. Felemelő érzés, hogy a városunkban élő művészek és művészetkedvelők ilyen remek közösséget alkotnak. Nagyszerű verseket áll módomban dalba önteni. Szabó Aida/Jampa drolma, Bíró András, Habos László művei nagy hatással vannak rám.

Számos irodalmi est közreműködője vagyok, műsorvezetőként, felolvasóként, énekesként szerte az országban és határon túli magyar szervezetekben. Szívesen teszek eleget az ilyen irányú meghívásoknak is, hiszen anyanyelvünk ápolása szép és nemes feladat, melyben segítségemre vannak olyan emberek, akik szintén szívükön viselik ezt az ügyet. Célom, hogy Magyarországon az emberek büszkén vállalják kulturális örökségüket, és felismerjék abban a maradandó értékeket. Hiszem, hogy megfelelő előadásmódban mindenkit megérintenek régi és új szerzemények egyaránt. Fontos, hogy tisztában legyünk azzal, honnan jöttünk, hová tartunk, és mi a feladatunk ott, ahová születünk. Emberiségben egyre sivárabb világunkban szüksége van mindenkinek a jóra és a szépre, ami melódiában és versben talán könnyebben kifejezhető.

VARGA ZOLTÁN

1980. január 24-én, Budapesten születtem.

Általános és középiskolai tanulmányaimat Kelenföldön és Óbudán végeztem, később költöztünk Érdre.

Tizenöt évesen kerültem kapcsolatba a zenével, egy hónapi próbálkozás után a gitárt félretéve, a zongorát választottam – mint kiderült, egy életre.

Magántanárok (többek között Tomsits Rudolf) kezei között utam az Etüd Alapfokú Művészeti Iskolához vezetett, ahol 2005-ben sikeres jazz zenészi vizsgát tettem.

2001 óta zenekarok tagja is vagyok, country, pop, jazz műfajokban, valamint 2008 óta a színház csodálatos légköre is megérintett; a Holdvilág Kamaraszínház zongoristájaként dolgozom.

A számos színdarab, musical, énekesek kísérése közül kiemelkedik Szigeti Eszter barátom és kollégám, akivel 2004 decembere óta dolgozunk közösen.

A zenét, művelése mellett, oktatóként is átélem, több mint tíz éve tanítok kicsiket, nagyokat egyaránt zongorázásra, a kezdeti lépések elsajátítására.

A zene nyugtató erejével életem, és tanácsolom ezt embertársaimnak is.

BEMUTATKOZIK

TOMOZI GIZELLA

Életutam – Lelkem színei

A Pilis-hegység lábánál, Kesztlöcön születtem 1948-ban. Gyermekkoromban ez a csodálatos természet vett körül, és meghatározta életem minden boldog pillanatát. Találkozhattam a vidéki élet szépségével, varázslatával, és naponta rácsodálkozhattam az évszakok változásához is kötődő, élménydús népszokások színes világára.

Az alkotói vágy már gyermekkorom rajzaiban és festészetében kibontakozott, később pedig a ruhatervezésben és -készítésben.

Életutam így a kereskedelem felé irányított, és csak miután két gyermekem önálló élete elkezdődött, akkor kerestem valami boldogító, örömteli tevékenységet. Aztán elvesztettem a férjem, majd nyugdíjas lettem – még erősebb késztetést éreztem valami kreativitásra.

Autodidakta módon kezdtem el a festéssel foglalkozni. Első képem 2015 karácsonyára készült, kislányom ajándékának szántam.

Soha nem felejttem el azt a meghatározó pillanatot, ami elindított ezen a lélekemelő úton!

Azt kérdezte: Ki vagy te, anya, mit tudsz még nekünk nyújtani? – és elsírta magát...

Akkor dőlt el végleg, hogy a csodák bármikor megtörténhetnek velünk, ha van bátorságunk és kitartásunk elkezdni valamit, ami boldoggá tesz bennünket...

Azóta is számos pozitív visszajelzés, dicséret bővületében élek, és már tudom, bármikor alkothatok egy újabb „csodát”, amikor elvonulok festeni...

Több nemzetközi internetes festőportálon kapok elismeréseket folyamatosan, 2017 áprilisában Aranycsillag díjat nyertem, amely minden elképzelésemet felülmúlta.

Örülök, hogy végre megmutathatom az eddig tapasztalt, megélt, megszenvedett sok évtized történéseit, lelkem színeit megfestve.

EGYÜD KÁROLY

Budapesten született, ott járt iskolába, ott tanult szakmát: esztergályos és a modellező lett. 1998-tól él Érden, 1973-tól az Olajtervnél dolgozott, és nyugdíjba vonulásáig számos modellt, makettet készített. A fafaragást elsőként Simonvárosi Béla szeretettette meg vele, de a Százhalombattán élő Trombitás József fafaragó népi iparművész szakmai segítségével kezdett el egyre jobban elmélyülni ennek a csodálatos magyar népi faragótechnikának a világába.

„A fa hatalmas, gyönyörű, titokzatos: árnyékot ad, búvóhelyet a madárnak, gyümölcsöt az embernek, oxigént az élethez. Ha meghal, teste újjászülethet, ha valaki beleálmódja a szépséget. Törékeny szirmú virágokat, madarakat, szebbnél szebb motívumokat, használati tárgyakat lehet alkotni” – mondja.

A kezdetekre így emlékezik:

„Magával ragadott minden nehézségével, aprólékosságával, finomságával a fafaragás. A végén az eredmény megkoronázza a vele eltöltött időt. Szeretett diófámat én nem eltűzeltem, hanem emléket faragtam belőle, ami a szobánk díszje is, és ha ránézek, számos élmény jut eszembe”.

Hogy milyen fával dolgozik, arra így válaszol:

„A hársfa az, mivel könnyen formálható, de eddig faragtam már dió-, tölgy-, bükk-, körte-, szil-, akác- és többféle fenyőfába. Egyre jobban megszerettem, minél többet csináltam. Használati tárgyakat és ajándéktárgyakat készítek, szobrokat nem faragok. Elsősorban saját magam örömeire, de ha másoknak is tetszik az alkotásom, megerősít, hogy érdemes foglalkoznom vele. Ugyanis ez a modern világ annyira gépies, annyira egyforma, hogy kellenek a kézzel és szeretettel készült, magyar motívumokkal díszített elemek”.

Együd Károly készítette a Sós-kúton található kopjafát és az aradi vértanúk oszlopát (Tanyasi lovasudvar). Az érdi ártézi kút (Ófalu, Attila-kút) kör alakú építményének a modellje is ő munkája.

Ötnapos tábor a Czabai-kertben „Alkotni KÉK” égis érő őstölgyek árnyékában

Hétfőn délelőtt ismét megnyitotta kapuját a Poly-Art szekciójaként működő Képzőművészek Érdi Közössége (KÉK) művésztelepe a Czabai-kertben. Tagjai második alkalommal állították fel festőállványaikat, illetve láttak hozzá az agyag megmunkálásához ebben a különleges parkvárosi oázisban.

Idén már rutinosabban, vásznakkal, festékekkel, ecsetekkel, illetve vaskos agyagtömbbel felpakolva érkeztek a II. „Alkotni KÉK” művésztelepre a résztvevők. A 40 éve természetvédelmi területté nyilvánított Czabai-kert tulajdonosai immár másodszer adtak otthont az egyhetes alkotói tábornak, azzal a céllal, hogy hagyományá váljon a rendezvény.

– A KÉK tagjainak többsége aktív korában nem jutott hozzá ahhoz, hogy kedvenc időtöltésének éljen, de amint megszűntek a munkájukhoz kapcsolódó kötelezettségeik, belevethették magukat az alkotás örömeibe – fogalmazott a második Czabai-kerti művésztelep megnyitóján Somfai István, a Poly-Art elnöke, aki hozzátette:

– Természetesen valamennyiük számára otthon is adottak a körülmények ahhoz, hogy művészi hajlamaikat kiéljék, de mennyivel előnyösebb és kellemesebb mindezt egy ilyen szép természeti környezetben és egy kiváló közösségben művelni! Sőt így képesek pozitívan hatni egymásra, hiszen bármikor bekukkanthatnak alkotótársuk munkafolyamatába, tanulhatnak egymástól, ösztönözhetik és buzdíthatják egymást.

A KÉK-et a közösségépítés szándéka hozta létre, s ez az alkotótábor még inkább erősíti ezt a szellemet. Idén már azok is örömmel érkeztek az alkotótáborba, akik számára tavaly még az újdonság erejével hatott a közös festés. Vincze Jutka lapunknak nyilatkozva elmondta: nagyon várta már a művésztelep kezdetét, így előre elkészítette a vázlatait. Elsőként az év madarát, a tengelicet festette meg, majd egy tájképpel és egy levéltanulmánnyal folytatta a sort. Már az első napon három festett vászonnal térhetett haza, amelyeken otthon még egy kicsit dolgoznia kell, de mint mondta: elégedett a teljesítményével.

Hangyássyné Zsuzsa először vett részt a telep munkájában, és elárulta, eddig legfőképpen az otthon magányában készítette a képeit, de itt az ősfák árnyékában és az alkotók gyűrűjében is sikerült ráhangolódni a festésre, úgy tűnik, a közösség számára is inspiráló volt.

Ács Valéria Mária és Révész Jolán agyagot munkált a tágas erdő egyik szegletében. Féldombormű és különleges alakzatú tál készült éppen, de mint mondták, az agyag időigényes anyag, csak a festést és az égetést követően készül el véglegesen az elképzelt tárgy. A KÉK tagjai hétfőtől péntekig dolgoznak az Alkotni KÉK művésztelepen, s az itt készült munkáikat egy közös villámkiállításon mutatják be az érdeklődőknek. A szabadtéri tárlatot az Irodalomkedvelők évadzáró műsora követ majd. Ez is hagyomány: közösen zárjuk az évadot.

Bálint Edit

KULTURÁLIS MOZAIK (3.)

Ezzel a címmel kapcsolódott hat ÉRDIKUM rendezvénye tavaly az Érdi Napokhoz. Idei szándékunk: a Helyi Értéktár egy-egy büszkesége kapjon helyet az IRKA hasábjain is.

ÉRDI MAGTÁR HAGYOMÁNYŐRZŐ TÁNCEGYÜTTES ÉS KISHARANG GYERMEKTAGOZAT

„Ha a táncunkat nézed, a szívünk szavait hallod” – vallja Hudák Ágnes, a tánckar vezetője.

A Magtár táncegyüttes az Érd-Ófalu Pincetulajdonosok Egyesületének lelkes tagjaiból alakult közel tíz éve. Helyhiány miatt egy magtárban kezdtek el néptáncot foglalkozni, innen ered a nevük. Mára igen fontos láncszemei Érd város életének.

2010-ben Érd-Ófalu Pincetulajdonosok Egyesületének rendezett szüreti mulatságon léptek fel először, ahol mezőföldi koreográfiával lepték meg a közönséget.

A különböző táncokat és énekeket régi felvételekről tanulták, viseletüket pedig az egyesület ügyes kezű lányai és anyukái készítették.

A táncpróbákra a szülőket gyermekeik is elkísérték, akikkel megalakult a Kisharang Gyermekecsoporthoz. 2014-ben az Érd Városi Ki Mit Tud versenyen első helyezést értek el.

Az Együttest rendszeresen hívják rendezvényekre, bemutatókra. Nemcsak Érdről és környékéről kapnak felkérést, már vidéki falunapokon és néhány éve közel 400 táncossal együtt szerepeltek a VII. Öregtáncos Találkozó rendezői által megszervezett néptáncos Guinness-rekord kísérletben is. Minden évben fellépnek Érd-Ófalu Pincetulajdonosok Egyesületének rendezett szüreti mulatságon és a Szőlővirág-ünnepen, az

Érdi Nyitnikék tavaszi vásárán és az augusztus 20-i városi ünnepségen.

A táncegyütteshez folyamatosan csatlakoznak olyan fiatalok, akiket a néptánc iránti szeretet és a közösség szelleme vonz. Célkitűzései között fontos szerepet kap az utánpótlás nevelése. A csoport létszáma a Kisharang gyermektagozattal együtt közel 40 fő.

A Magtár táncosai tehát mindig szeretettel várják az új tagok jelentkezését.

**„A művészet lemossa a lélekről a mindennapok porát”
avagy évadzárás képekkel, versekkel, díjakkal**

A hagyományos Czabai-kerti Poly-Art évadzárást az egyhetes II. Alkotni KÉK festőtábor előzte meg. A szabadtéri kiállítást ezúttal Karsch Manfred grafikus és festőművész értékelte, megtiszteltetés, hogy a híres Picasso-gondolattal kapcsolta össze.

Az Irodalomkedvelők klubjának lapja, az Érdi IRKA hatéves lett.

A vezető kiemelte a közösségi összetartást, hogy egymást segítik, tanítják, hogy a tagok olvasnak, művelődnek, úgy alkotnak. Igényesen, nagy műgonddal írnak, nem csoda, hogy országos kiadók is felfigyelnek rájuk. Autodidakták, akik állandóan fejlesztik írás-művészetüket.

Elismeréseket, díjakat hoznak az ország különböző helyeiről, Érd jó hírnevét pedig elviszik.

IRKA EMLÉKÉREMmel jutalmazták azokat, akik sokféle tevékenységükkel színesítették a közösség életét. (A plakett bronzötvözet Kaposi Eszter Ercsiben élő művész alkotása.)

Somfai Istvánt előadói művészetéért és szervezési munkájáért,

Horváth Istvánt, Szigeti Esztert és Varga Zoltánt előadói művészetükért,

Szekér Gizi keramikust a nagylelkű ajándékaiért, Tarnócziné Barabás Irént vezetőségi munkájáért.

Prózakategóriában: dr. Karácsony István a díjazott. Könnyed, olvasmányos, szellemes, humoros történeteire. Nem mellesleg a főorvos úr számos szakirodalmi prózát is jegyez, szakmai körökben nagy tekintélynek örvend, ugyanakkor állandó meghívottja a szépirodalmi műveket író orvosok konferenciájának.

Diákkategóriában a kitüntetést Szigetvári Zsófia Petra vehette át, ő a budapesti Trefort Ágoston Gyakorlóiskola 8.oszt. diákja.

Harmatos virágszál még, de mintha az érett felnőtt bölcsességével, tapasztalatával látná a világot. Tudatosság, gazdag képi világ jellemzi, különösen lélektani ábrázolásai kiemelkedők. Országos pályázatokat nyer, publikál, sokszor nem is veszik észre, hogy gyerek még, mert a felnőttekkel egyenrangú műveket alkot.

Az IRKA Irodalmi Díj plakettje szintén Kaposi Eszter képzőművész alkotása.

Kitüntetések:

Verskategóriában Habos László költészetét emelték ki: eszközrendszerének markáns kifejlődését, gazdagságát. Szerencsére országos kulturális folyóiratok szerkesztői is észrevették, több helyen megjelentek versei az utóbbi időben, és díjakkal is büszkélkedhet.

Aztán a vidám hangulatú piknik következett: élmények felidézése, nevetés, játék kisebb ajándékokért. Szigeti Eszter bájos éneke és gitárzenéje nélkül mindez elképzelhetetlen. Ezúttal megtanulhattuk a Poly-Art -indulót, melyet kifejezetten nekünk írt még a Fecskepalotában.

Daróci Lajosné
klubvezető

A KÉK újabb kiállítással várta az érdeklődőket A világ egy különleges perspektívából nézve

Nyitott terek címmel nyílt egyéni kiállítása Tarnócziné Barabás Irénnek az Érdi Parkvárosi Közösségi Házban. A véletlen úgy hozta, hogy a Csuka Zoltán Városi Könyvtárban az Alkotó olvasók című sorozatban is épp ezen a nyáron tekinthetők meg akvarellképei.

Az *Alma Latina* együttes magával ragadó, nosztalgikus zenéje alapozta meg a Poly-Art és a Szociális Gondozó Központ együttműködése által létrejött, immár hetedik művészeti kiállítás jó hangulatát, amelyen ezúttal Tarnócziné Barabás Irén tájképeivel ismerkedhettek meg a művészetkedvelők. Az alkotóval Somfai István beszélgetett, így a résztvevők megtudhatták, hogy Tarnócziné „civilben” a százhalombattai olajipari vállalat munkatársaként ment nyugdíjba, ám a képzőművészettel – Márton Béla festőművész biztatására – immár több mint két évtizede foglalkozik, így a Poly-Arthoz már a megalkakuláskor csatlakozott. Azóta húsz egynéhány kiállításon (többek között Ercsiben, Iváncsán, Százhalombattán, Érden, sőt az Amerikai Egyesült Államok Nagykövetségén is) szerepelt munkáival. Részt vett a szőnyi és mártélyi alkotótelepek munkájában, valamint a Vaád Éva vezette raku kerámiai táborokba is minden évben bekapcsolódott, s közben könyvekből meg leginkább a saját hibáiból okulva fejlődött – fogalmazott, hozzátéve: jelen kiállítása azért kapta a Nyitott terek címet, mert szerette volna a szemlélőkre bízni, hogy kit melyik konkrét helyszínre emlékeztetik a képeken látható tájak, terek. Majorné Bániczki Julianna művésztanár a tárlat megnyitójában elmondta: Irénke képeiből a hallgatag szépség és az élet szeretete sugárzik, festményei világosak, tiszták és nyugodtak. Egy különleges perspektívából szemléli a világot, amelyben egyszerre van jelen a nő, az anya és a szépre, a megkapó látványra mindig nyitott alkotói kedv. Irénke a Poly-Art mindkét szekciójának aktív tagja, az irodalom is fontos szerepet tölt be az életében. Esti nyugalom című költeményét Daróci Lajosné mondta el, Szabó Aida pedig saját versével köszöntötte a kiállítót.

Bálint Edit
(az Érdi Újság munkatársa)

Hazajöttem

Ezzel a címmel nyílt a képzőművész önálló festménykiállítása a Parkvárosi Közösségi Házban. A rövid interjú során elmondta Somfai Istvánnak, a Poly-Art elnökének kérdéseire:

hogyan emigrált Kolozsvárról Svédországba, ahol évtizedeket töltött – főleg gyógypedagógusként dolgozott, de voltak színházi megbízatásai, szcenikai feladatai is.

Hazavágyott. A szülőföldet, az anyanyelv hiányát nem pótolta a kiegyensúlyozott anyagi jólét sem. Mégse Erdélybe tért vissza, hanem Erdet választotta egyik rokonuk tanácsára.

Majd a képek témájára, a különféle stílusra, műfajra terelődik a szó. A képzőművészetnek csaknem minden ágát kipróbálta: vannak grafikái, kerámiai, ötvösmunkái, rézdomborművei, linó- és fametszetei, foglalkozott textilfestéssel...

Kapott egy különleges ajándékot: Móczár Csaba meglepte őt egy Magyarországot formázó fatáblával. A különössége az, hogy a Balaton helyére Svédországot rajzolta. A forma, az arányok meglepik, de el is gondolkoztatják a szemlélőt.

Az IRKA-versek mindegyike remekül illett a tárlat eszmeiségéhez. A meglepetést Fazekas Major Gizike jelentette, aki a kincses Erdélyből Battára települt, és csaknem minden művében olthatatlan vágyakozást fejez ki az elhagyott szülőföld szépsége, gazdagsága után, s az eltűnt boldog időszakról örök sóvárgással ír...

Majorné Bániczki Julika részletesen elemezte: megjelennek a régmúlt idők képei, a harmónia, a szépség elemei, Erdély kicsi kunyhói és a nagyvárosi fények, színek, illatok, érzések...

Aztán valami történt.

Katarzis? Az érzelmek kicsordulása? Vagy csak a könnynek?

„Hull a hó a kéklő hegyeken” – énekelte Sziget Eszter, de már Varga Zoli zongorájának első hangjainál csillogni kezdtek a szemek. Lázás kotorászás – nem mindenki számított arra, hogy a zsebkendő kéznél legyen.

Bíró András énekelt verse, az Őrzöm a tüzet, már máskor is megremegtette a lelkünket. Nemcsak a költő születésnapjára gondolhattunk. A közelgő anyák napja tiszteletére pedig:

„A régi ház körül öregszik minden...” – lesütött szemek, szipogások, majd a vastaps.

Felejtethetetlen élmény volt.

Daróci Lajosné
klubvezető

Az ALMA LATINA nyári koncertjei a Czabai-kertben

Már sokszor szerepeltek a Poly-Art közönsége előtt, színesítve a Parkvárosi Közösségi Ház kiállítás-megnyitóinak műsorát. A százados tölgyek „színháztermében” ezen a nyáron kétszer is felléptek.

Először csak úgy, ok nélkül, szeretetből.

A másodikra az adta az ötletet, hogy a nagyobbik legényke hét éves lett. A szülők arra gondoltak, hátha a baráti kör is örülne ilyen kedves eseménynek, és szívesen ünnepelnének velük együtt. Jól gondolták.

Isten éltesse tehát LEHEL-t, és kívánunk neki hosszú, tartalmas életet, jó egészséget és sok-sok boldogságot.

Mit kell tudni az együttesről?

2008-ban jött létre, azóta a világ 21(!) országában mintegy 500 koncertet adott. Hét nyelven énekelnek – saját szerzeményeiken kívül – angol, spanyol, francia, magyar és más külföldi örökzöldeket, a népdaloktól a világlágerekig. Élőzenés, akusztikus előadásai a hallgatóság különleges élménnyel gazdagodik, a világ legszebb dallamai csendülnek fel, legértékesebb zenei kincsét mutatják be.

A duó nőtagja, Labant Ada Rózsa venezuelai, Caracasból származik, Párizsban szerzett zeneművészeti diplomát fuvolaszakon. Temperamentumos, ugyanakkor érzékeny fuvolajátéka, énekhangjának egzotikus mélysége, érzésvilága különleges hatást vált ki. Érdekes megjegyezni: a Venezuelai Nemzeti Filharmonikusok szólistájaként Georges Bizet Carmen című operáját játszotta 2006-ban Caracasban, a Teresa Carreno Színházban.

Labant Csaba gitárművész, a zenész Bródy János felfedezettje. Kellemesen bársonyos hangja remekül illik Adához. Két kicsi muzikális kisfiuk is közreműködik időnként: nemcsak a színvonalat, de jókedvünket is emelik. A csepergő eső se zavarta a lelkes közönséget, sőt ahogyan Lehel megjegyezte: észre se vettük, hogy esik.

A második alkalommal pedig tikkasztó hőségben szolgálta fel Ada a kétféle saját készítésű születésnap tortát. (A konyhában is tökéletes a hölgy!) Tudta-e valaki, hogy Ada hazájában annyiszor emelik fel a szülők a gyereket székéstől, ahány éves? Most ez háromszor is megtörtént: először magyarul számoltak, aztán spanyolul, majd egy francia vendég iránti tiszteletből – franciául. Nem mellesleg Ada így is anyanyelvi szinten beszél.

Most mit kívánjunk Lehelnek? Ha nem fejlődik, akkor még sokáig bírják az emeléseket a szülők, ha szép derék legényke lesz, akkor ...

...a Poly-Art tagjai sokan vannak, besegítünk.

Daróci Lajosné

Majorné Bániczki Julianna kiállítása Tárnokon

A művésztanár „Eddig” című kiállítása a Tárnoki Művelődési Ház és Könyvtár szervezésében telt ház előtt nyílt meg.

A festőművész a flórák, a fák, a természet világát és az embert úgy teremti meg, hogy látjuk, érezzük a tavasz, a nyár, az ősz, a tél és a föld illatát. Nemcsak szereti, hanem félti is a természetet, az embereket, az élet másodpercnyi csodáit. Ezeket örökíti meg, tárja elénk.

Szolnoki Gábor, Tárnok polgármestere, nyitotta meg a tárlatot. Hangsúlyozta, hogy Szent Istvánhoz hasonlóan nem tudunk mindnyájan alkotni, de ha tesszük a dolgunkat nap mint nap, és kutatjuk, felmutatjuk az életben, a fényekben, a színekben rejlő gazdagságot, akkor az emberi lelkek megrezdülnek, természetarcúakká válnak, és máris jobbá tettük a világot. Ahogyan teszi Majorné Bániczki Julianna is alkotásaival, munkásságával, életével.

Majd **Dömötöri Linett**, a jövő nemzedék képviselője, énekével méltón emelte a megnyitó színvonalát.

Kajtár László a KÉK-ek (Képzőművészek Érdi Közössége) részéről saját alkotásával ajándékozta meg Julikát, megköszönve eddigi áldozatos munkáját, a kiállítás-megnyitókön elmondott értékeléseit, egyben gratulált ehhez a kiállításához.

Közelgő születésnapja alkalmából a Tárnoki Művelődési Ház és Könyvtár tortával lepté meg a képzőművészt, aki köszönte a figyelmességet, a felé áradó szeretetet, közben elmondta Tárnokhoz való kötődését: tanári pályája itt indult, és a tárnoki diákok szerették meg vele pedagógusi hivatását. Szülőföldje, családja, hite mindig segítette, erősítette mindenben. A tanításon kívül több kiállítás is van már mögötte, kutatta Vikár Béla életútját, valamint a mai napig foglalkoztatja az Érdet szolgáló lelkipásztorok munkássága. Férje és gyermekei támogatásának is köszönhető, hogy tud időt szakítani mindezekre.

Ez a kiállítás-megnyitó nem volt harsány, nem volt hivalkodó, csupán az átrium zsúfolásig megtelt a művészetet kedvelőkkel, barátokkal.

Gratulálunk, köszönjük, és születésnapja alkalmából jó egészséget, hosszú alkotói éveket kívánunk!

Feketegyarmati Sándor

Sziskrák és fények

Különleges kiállításnak adott otthont augusztusban a Parkvárosi Közösségi Ház: anya és fia, azaz Révész Jolán és Révész Gábor munkái egyszerre láthatók. Sziskrák és fények a címe.

Révész Jolán és fia első ízben mutatták be műveiket a nagyközönségnek. Mindketten Érden élnek és alkotnak.

– Ötvösnek készültem, a szakközépiskolában kezdtem festeni. Amikor csak időm engedi, ecsetet ragadok. Mostanra beértek a képeim annyira, hogy bemutatkozzak mások előtt – mondta az ÉrdMostnak Révész Gábor, aki két esztendeje tagja a Képzőművészek Érdi Közösségének.

A kiállításon harmincnégy alkotását – összes festménye mintegy felét – mutatta be.

Révész Jolán 2005-ben barátnője biztatására kezdett kerámiázni, túl egy nagy műtéten. Azóta már megrendelésre is készít dísz tárgyakat, és a Magyarok Vásárán is találkozhatunk a munkáival.

– A kerámiázás sok nyugalmat és örömet ad: az is sikerélmény, hogyha megnézik az alkotásaimat – mondta a nyugdíjas hölgy.

– Anya és fia, két különböző karakter és két különböző gondolkodásmód találkozik e kiállításon. Közös nevezőjük az őszinteség. Gábor festményeinek különlegessége, hogy alkotójuk igen intenzív színeket használ, és nagyon merészen dolgozik – hangsúlyozta kérdésünkre a kiállítást megnyitó Majorné Bániczki Julianna művész-tanár. A megnyitón Daróci Lajosné, az IRKA vezetője beszélgetett a kiállítókkal, Szigeti Eszter – Varga Zoltán szintetizátorkíséretével – pedig énekelt a közönségnek.

A kiállítás a Szociális Gondozó Központtal együttműködve valósult meg.

ÉrdMost / Ádám Katalin

Érdi IRKA irodalmi-kulturális folyóirat • Megjelenik negyedévente a Poly-Art Alapítvány támogatásával • Felelős szerkesztő: Daróci Lajosné, tördelőszerkesztő: Habos László • A szerkesztőség levélcíme: Szepes Gyula Művelődési Központ 2030 Érd, Alsó u. 9. • E-mail: dalane@freemail.hu, haboslaci@freemail.hu • IRKA-logó: Mezőfi Virág • Nyomdai munkák: Progresso Print Kft. • Kiadja a Szepes Gyula Művelődési Központ • ISSN:2062-8048

TARTALOM

Versek:

Bóhm András, †Varga Imre Lajos	1
Lukács Mária, Molnárné Boda Mária, Tormássy Erzsébet, Karácsony István	2
Kósa Márta, Nagy-Rakita Melinda, †Májor József, Seléndy Balázs	3
Tarnócziné Barabás Irén, Dylan D. Tides, †Novákovicsné Tóth Ica	4
Rendik Zsuzsa, Gani Zsuzsanna, †Jáki Ferenc, Kreischer Nelly, Temesi Éva	5
Dr. Szedresi István, Habos László, Sall Margit	6
Ludwig Géza, Schmidt Gyöngyi, Petrik István, Wegenast Róbert	7
Szabó Aida, Fazekas Major Gizella, Beck Zoltán	8
Barna Júlia, Péter Éva Erika, Kissné Matkó Gabriella, Móczár Csaba	9
VV V L [^ N], Gubasóczi Ágnes, Szabó Imre, Kovács F. István	10
Pálfi Nándor, Tóth Mária, Árvai Judit	11
†Bíró András, †Szabó Gábor, Szigeti Eszter	12

Diákirók:

Sápi Luca, Szatmári Kristóf, Szigetvári Zsófia Petra	13
--	----

Haiku-oldal

	14
--	----

Prózák:

Kovács F. István: Mohai Feri	15
Kárász Tamás: Rokonlátogatás	16
Rendik Zsuzsa: SZTK-tombola	17
Solti Gyöngyi: Nem menekülhetsz	19
Daróci Lajosné: Eszter énekel – Zoli zongorázik,	
Pergel Antal: Idegen hadakban	20
Szabó Ilona Valéria: Szavad ne feledd!	21
Balpataki Katalin: Kicsi lány	22
Habos László: Naplemente Madridban	23
Búcsúzunk Tiszaörsi Nagy Zoltántól	24

Bemutakozás:

Szigeti Eszter, Varga Zoltán	25
Tomozi Gizella, Együd Károly	26

KÉK-oldal

Érdikumok	
Érdi Magtár Hagyományörző Táncegyüttes...	28

Beszámolók:

Évadzárás... (Daróci Lajosné)	29
Kiállítás megnyitók...	30
Nyári koncert a Czabai-kertben (Daróci Lajosné)	31
Kiállítás megnyitó... (Ádám Katalin)	32

Illusztrációk:

Tomozi Gizella	1,2,4,6,8,10,11,12
Együd Károly	16,17,18,20,21,22,23